

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

Dombiratos Község Önkormányzata

2022-2027

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	3
Bevezetés	3
A település bemutatása	3
Értékeink, küldetésünk	10
Célok.....	10
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)	12
1. Jogszabályi háttér bemutatása.....	12
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	12
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	15
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	36
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	51
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	56
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége.....	63
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása.....	66
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	67
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	68
1. A HEP IT részletei	68
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	68
Jövőképünk.....	69
Az intézkedési területek részletes kifejtése <i>(kitöltése javasolt, opcionális)</i>	71
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	81
3. Megvalósítás	87
3.1 A megvalósítás előkészítése.....	87
3.2 A megvalósítás folyamata	87
3.3 Monitoring és visszacsatolás	89
3.4 Nyilvánosság	90
3.6 Érvényesülés, módosítás	91
4. Elfogadás módja és dátuma.....	92

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló **2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva**, Dombiratos Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Dombiratos település Békés Megye délkeleti részén található a „Viharsarok”-ban. Dél-Békési Kistérséghez tartozó település. Környező települések Kunágota, Almáskamarás, Kevermes, Medgyesegyháza, Nagykamarás, Magyardombegyház, Kisdombegyház. A település polgármestere és települési képviselői dombiratosi lakosok, akik minden erejükkel azon vannak, hogy döntéseikkel a település érdekét képviseljék, ami a mai nehéz gazdasági helyzetben nem könnyű feladat.

A településről a XV. század elejéről van először feljegyzés. 1418-ban Belsevyratos, majd 1510-ben Dombiratos, 1742-ben Dombiratos, 1777-ben már Dombiratos néven található. A megkülönböztetésnek az volt a célja, hogy elválasszák a másik két Iratostól. Az egyiket Nagy-Iratosnak nevezték, és a XIX század közepén gróf Almássy Pál földesurassága alatt kisebb kertészközség volt 480 magyar lakossal. „Az iratos szó a régi magyar nyelvben festettet, díszítettet jelentett, s valószínű, hogy községünk is valamely díszesebb épületéről vagy díszesebb templomáról kapta a nevét.”

Önkormányzati feladatokat 2007. december 31.-ig önállóan látta el a település, majd 2008. január 1. napjától igazgatási feladatok ellátása terén Kunágota-Almáskamarás-Dombiratos Körjegyzőségben működött, gesztor önkormányzat Kunágota önkormányzata volt, 2013. január 1. napjától Nagykamarási Közös Önkormányzati Hivatal Dombiratosi Kirendeltségeként 3 fő köztisztviselő látja ezeket a feladatokat. Adminisztratív feladatok elvégzésében munkájukat közfoglalkoztatott dolgozók segítik.

Egészségügyi és szociális feladatok ellátása biztosított a településen. Jelenleg Kevermesről helyettesítőként vállalkozó háziorvos látja el a háziorvosi feladatokat, aki heti 3 alkalommal jár ki rendelőt tartani, az ügyeleti ellátás a Dél-Békési Többcélú Kistérségi Társulás keretében van

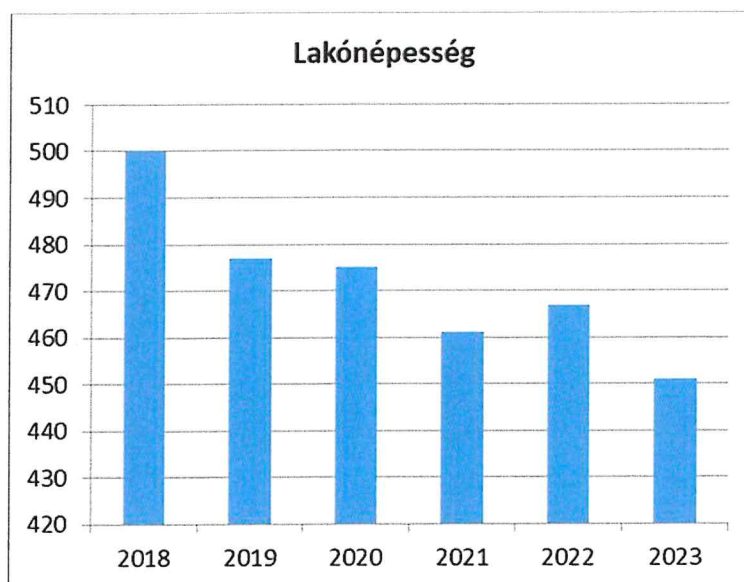
¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

biztosítva. A fogorvosi alapellátás Kevermes nagyközséggel egy körzetben működik, a kevermesi rendelőben történő igénybevételi lehetőséggel. Védőnői ellátás is biztosított, Almáskamarás község Önkormányzattal közösen foglalkoztatott körzeti védőnő alkalmazásával, aki hétfőn és csütörtökön érhető el a településen. Szociális ellátás szempontjából a lakosok részére biztosított a házi segítségnyújtás, szociális étkeztetés, melyet az önkormányzat maga lát el. A családsegítés, valamint a gyermekjóléti feladatokat 2016. január 01.-től Nagykamarás Közös Önkormányzati Hivatalhoz tartozó Nagykamarás Község Önkormányzat átvállal fenntartott Nagykamarás Gondozási Központ látja el három település: Nagykamarás, Medgyesbodzás, valamint Dombiratos tekintetében, 2018. július 31.-ig két fő, azt követően egy fő családsegítővel. A gyermekjóléti szolgálat családsegítője csütörtöki napon látja el a feladatát Dombiratoson, de természetesen krízishelyzet esetén bármikor elérhető, a családsegítő részére rendelkezésre áll egy személygépkocsi, amely a rugalmas ügyintézés, mobilitás lehetőségét biztosítja.

A lenti adatokból megállapítható, hogy Dombiratos község lakónépessége folyamatosan csökken. A népesség összetételét tekintve a nők vannak nagyobb számban. A település előregedőben van, sok a nyugdíjas, idős inaktív ember, nagyon kevés a fiatalok és az évi születések száma. Éppen ezért egyre több figyelmet kell fordítani lakosság egészségügyi és szociális ellátásának biztosítására. A településre jellemző az elvándorlás, főleg a munkahelyi lehetőség miatt. Mindenki a környező nagyobb városokba költözik, a biztosabb megélhetést keresi. Vannak, akik más országban, külföldön keresik a munkát.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő (TS 001)	Változás
2018	500	bázis év
2019	477	95,40%
2020	475	99,58%
2021	461	97,05%
2022	467	101,30%
2023	451	96,57%

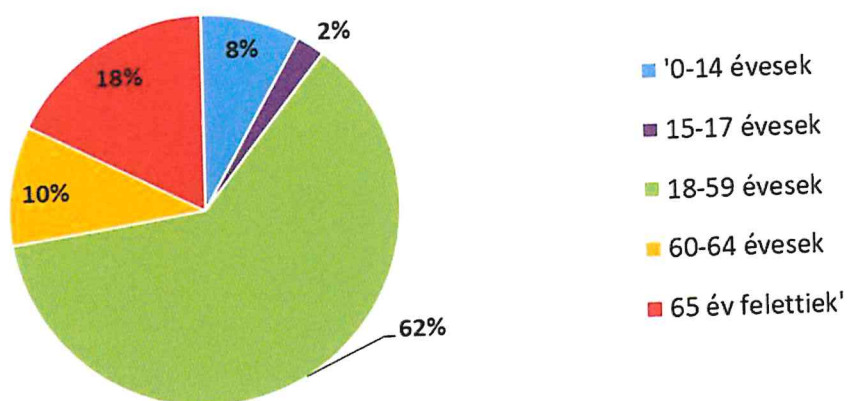
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

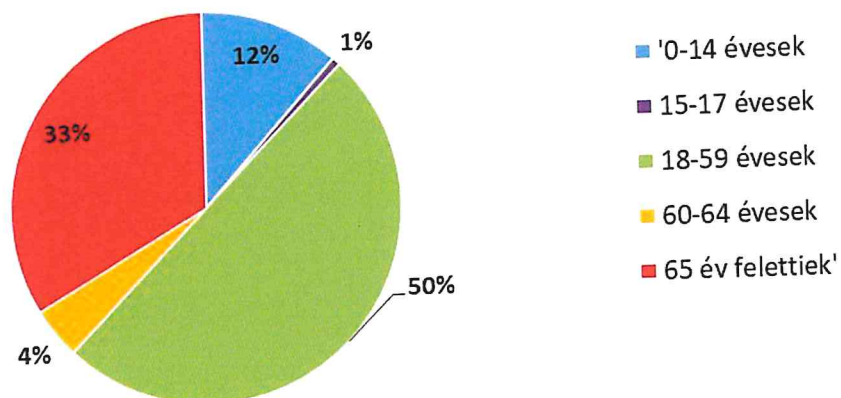
2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2021)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	252	282	534	47,19%	52,81%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			15	2,81%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	21	33	54	3,93%	6,18%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	6	2	8	1,12%	0,37%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	156	141	297	29,21%	26,40%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	25	12	37	4,68%	2,25%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	44	94	138	8,24%	17,60%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Állandó népesség - férfiak életkori megoszlása

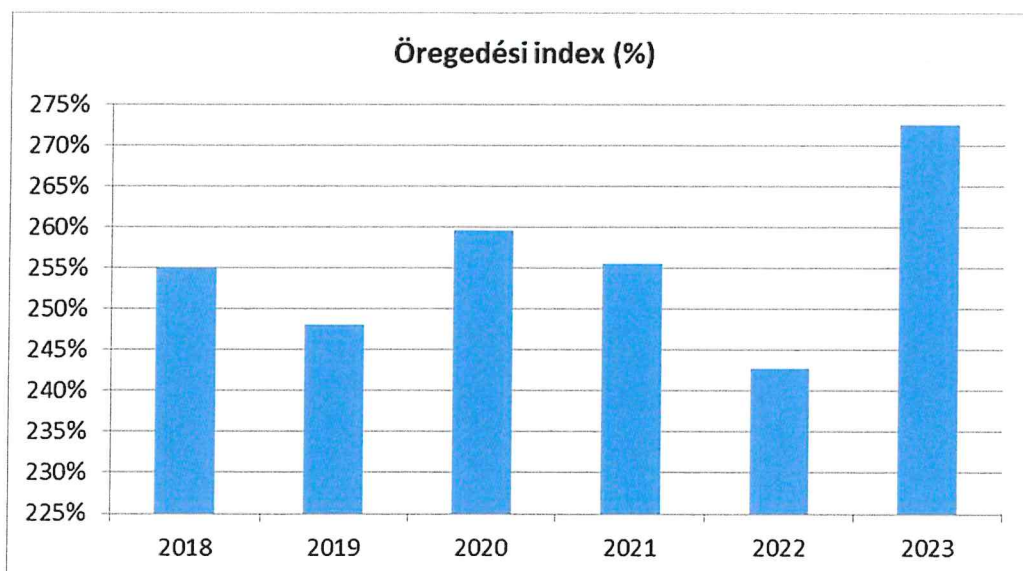
Állandó népesség - nők életkori megoszlása

3. számú táblázat - Öregedési index

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2018	130	51	254,90%
2019	129	52	248,08%
2020	135	52	259,62%
2021	138	54	255,56%
2022	136	56	242,86%
2023	139	51	272,55%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2018	-7,95
2019	-32,75
2020	10,50
2021	-27,78
2022	-15,32
2023	-19,61

Forrás: TeIR, KSH-
TSTAR

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbségének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2018	-5,96
2019	-20,47
2020	-12,61
2021	-19,23
2022	-8,75
2023	-17,43

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A munkanélküliségi ráta az elmúlt évekhez képest a közfoglalkoztatásnak köszönhetően javult, de a járási, régiós adatokhoz képest még mindig magas. A lakosság iskolázottsága igen alacsony. A településen főleg mezőgazdasággal foglalkoznak az emberek, a lakosság kis része, mint őstermelő dinnye, paprika, csemegekukorica termesztéssel foglalkozik. A mezőgazdasági termelésből korábbi években viszonylag jó meg lehetett élni, a családot eltudták látni, mára azonban nagy befektetés mellett kevés hasznot hoz a növénytermesztés, így evvel is kevesen foglalkoznak, nehezen térül meg a kiadás a vállalkozó számára. Munkahelyi lehetőség hiányában, vannak olyanok, akik más településen létesítenek munkaviszonyt, főleg Békéscsabán, Gyulán, de a fővárosban és környékén is, keresnek módot a megélhetésre, vagy a közfoglalkoztatás adta lehetőségek útján tudnak keresethez jutni. A helyi nagyobb mezőgazdasági vállalkozók idényjelleggel tudnak munkát biztosítani. A nyilvántartott álláskeresők száma a lakónépességhez viszonyítva közel egynegyede, ami azt jelenti, hogy ezt a helyzetet kezelni kell, mivel a megélhetés, a munkához jutás az ember egyik legfontosabb lételeme, ami a mindennapjait is nagymértékben meghatározza.

Az évi születések száma igen alacsony. Az iskoláskorú gyermekek 2007/2008-as tanévvel létrehozott Közoktatási Intézményfenntartó Társulás keretében látta el, melyet Kunágota-Almáskamarás-Dombiratos települések hoztak létre, a tanulók Kunágotára járnak, illetve a szintén nem messze levő Kevermesre, már évek óta az iskola nem önkormányzati fenntartású Kunágota esetében Klikk fenntartásban, Kevermes vonatkozásában pedig az egyház fenntartásában működik. Az óvoda, rendkívül alacsony gyermeklétszáma miatt 2017-ben a helyi óvodai csoport nem indításáról határozott, majd 2018. augusztus 31-vel a helyi óvoda megszüntetéséről volt kénytelen határozni. Jelenleg a gyermekek Kunágotára járnak óvodába, köznevelési szerződés keretében, a szállítás feladatát az önkormányzat maga oldotta meg, az önkormányzat tulajdonában levő kisbusszal, az óvodába járó gyerekek időben megérkeznek a napi foglalkozásokra, délután pedig a kisbusz szintén igény esetén hozza őket vissza. Az iskolások száma szintén csökkenő tendenciát mutat. Az általános iskola elvégzése után a környező városokban – Mezőkovácsháza, Gyula, Békéscsaba, Battonya, Orosháza – kezdenek középfokú tanulmányokat. Felsőoktatási intézményekbe már nagyon kevesen jelentkezik, mert ez a szülőkre nagy anyagi terhet ró. A szülők nagy része szociális ellátásból tartja fenn magát, így az oktatás biztosítása képtelenség, mert komoly feladat a napi megélhetés fenntartása, a család számára legfontosabb kiadások fedezése.

A településen megoldott az ivóvízellátás, melyet jelenleg Alföldvíz Zrt. üzemeltet, az 1990-es években kiépítésre került a telefonhálózat, gázvezeték. Ezek lakossági hozzájárulással lettek kiépítve.

A települési kommunális hulladékot a DAREH Bázis Nonprofit ZRT. szállítja el a településről hetente, 2017. évtől pedig a szelektív hulladékgyűjtés is beindításra került a településen a környezettudatosság kialakítása érdekében.

Az 1950-es években nagy értéknek számított a kisvasút megléte, mely közlekedést nagyban elősegítette, megkönnyítette, de sajnos a vasút korszerűsítésével az 1960-as 1970-es években megszüntették, nem sokáig lehetett élvezni a jelentőségét, ezek után már csak autóbusszokkal tudtak közlekedni. A közlekedés ugyan megoldott, de a nagyobb városoktól – Békéscsaba, Gyula – messze van, a közlekedési idő 60-90 perc, a legközelebb eső nagyobb település Mezőkovácsháza, ami 25 km-re van a falutól, az odajutás ebben az esetben is 30 perc. A települések között autóbusszal való közlekedést, illetve Lökösházától vonattal való közlekedést lehet igénybe venni.

A településen korábban működött kovács, bognár, fodrász, asztalos, borbély, de ezek mára megszűntek. A településen működik vállalkozó által üzemeltetett élelmiszerbolt, vállalkozó által üzemeltetett posta, a gyógyszereket naponta hozzák ki a településre Kunágotáról, illetve Kevermesről, amikor a háziorvos tartja a rendelését, de a szomszédos községben is be tudják szerezni a gyógyszert, ha valaki ezt szeretné.

A településen a kulturális programok megrendezésére a Művelődési Ház ad otthont, esetenként az általános iskola udvara, ahol minden évben a Gyermeknapot és Családi napot szervez az önkormányzat különféle programok biztosításával az anyagi lehetőségeihez mérten. A hivatal melletti közösségi épület ad helyet a könyvtár (a Békés megyei Könyvtárral kötött szerződés keretében a Mezőkovácsházi és különféle szabadidős (pl. számítógép, internet, csocsó stb.) programoknak.

Értékeink, küldetésünk

Az önkormányzat a foglalkoztatás, oktatás, egészségügy kapcsán tiszteletben tartja az állampolgárok, munkavállalók, gyermekek, lakosság emberi méltóságát, egyediségét, emberi értékét. Igyekszik előnyben részesíteni a veszélyeztetett csoportokat. Feladata, hogy szemléletmóddal és tettekkel szolidaritásra ösztönözzön mindenkit. A falu lakói római katolikus vallásúak. A faluban vannak olyan vallásúak is, akik a 7. napot ünneplő közösség tagjai. Ők is építettek számukra templomot, mely a hívek számára ad lehetőséget vallásuk gyakorlásában. 1992-ben avattuk fel a II. világháborús emlékművet, melyet egy, azóta már meghalt – Ferencz Vilmos - dombiratosi lakos készített. Kialakításra került a Millecentenáriumi emlékpark 1996-ban, a vízmű előtti területen. Ez a park alkalmas különböző önkormányzati rendezvények megtartására is. A templom melletti területen került kialakításra a Milleniumi park, ahol emléktábla került elhelyezésre.

Országos védelmet élvez a település területén található kunhalom (021/5,6 hrsz.) annak ellenére, hogy művelik nem tűnt el teljesen, védelme, megőrzése fontos, természetvédelmi és kulturális jelentősége nagy. Országos jelentőségű műemlék nincs a településen, de helyi védettséget élvező épület igen, ezek: Templom (Hősök útja 24.), a Feszületek (Hősök u. 4. és a Kossuth utca 2.), Plébánia (Széchenyi u. 58.), mindezeket már a településkép védelméről szóló helyi rendelete tartalmazza.

A településen 3 azonosított és 1 azonosítatlan régészeti lelőhely található, az ezekről készített részletes leírást az örökségvédelmi hatástanulmány tartalmazza. Ezek a területek a neolit, rézkor, Árpád-kor, késői középkor idejéből maradtak ránk, de a népvándorlás korából is van régészeti lelőhely.

Helyi természetvédelmi értékeink a 6 db ezüstjuhar, 1 db vadgesztenye, 3 db kis levelű hárs, melyet szintén a helyi rendelete tartalmaz az önkormányzatnak.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Dombiratos település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel),
- a településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmazására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan.

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és 2021.06.30-i módosítása
- a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gytv.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban: Nktv.)

előírásaira.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia(2019-2030)

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)

Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)

Országos Fogytékosságügyi Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében **a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.**

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

A képviselő-testület a településfejlesztési koncepcióját 2007. évben fogadta el a helyi építési szabályzatával egyidőben, ahol fő célkitűzés a település fejlesztése, ezek egy része kapcsolódik jelen esélyegyenlőségi programhoz.

A képviselő-testület a gazdasági programját 2020. évben fogadta el, amely 2024-ig határozza meg a település fejlesztési elképzeléseit, célkitűzéseit.

A Képviselő-testület – az Önkormányzati törvényben meghatározott sorrendet követve - a következő közszolgáltatásokra vonatkozóan rendelkezik:

- vízrendezés és csapadékvíz elvezetés,
- köztemető fenntartás,
- helyi közutak és közterületek fenntartása,
- köztisztaság és településtisztaság fenntartása,
- közbiztonság helyi feladatainak ellátása,
- közreműködés a foglalkoztatás megoldásában,
- gondoskodás az óvodáról,
- gondoskodás az egészségügyi ellátásról,
- gondoskodás a szociális ellátásról,
- gondoskodás gyermek és ifjúsági feladatokról,
- közösségi tér biztosítása,
- közművelődési tudományos művészeti tevékenység, sport támogatása,
- a nemzeti és etnikai kisebbségek jogai érvényesítésének biztosítása,
- egészséges életmód közösségi feltételeinek elősegítése.

Önkormányzati szolgáltatásokkal kapcsolatban elmondható, hogy a településen működik házi segítségnyújtás, szociális étkeztetés, mely a rászorulókat részére igénylés alapján biztosítható. A feladatot szakképzett közalkalmazott dolgozó látja el, közfoglalkoztatottak bevonásával, segítségével. A szociális étkeztést, szünidei gyermekétkeztetést 2018. július 01-től a Tóth Konyha Kft. biztosítja, gazdaságossági megfontolásból.

Önkormányzatunk együttműködik a Békés Megyei Kormányhivatal Mezőkovácsházi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályával így a közfoglalkoztatás keretében foglalkoztatott munkanélküliek munkahelyteremtésében igyekszik segíteni. Így segíti a családok biztonságos megélhetését, szociális biztonságérzetének növelését, egyúttal elősegíti az önkormányzat szociális kiadásainak csökkentését.

Településrendezési tervben szintén utalások találhatók arra, hogy a helyi adottságok hogyan hatnak a település életére, emberek sorsára. Fontos, hogy a környezetünket mi is alakítsuk, építsük, ami van, azt ápoljuk, védjük. Tájai értékekben nem bővelkedik a település, azonban legfőbb természeti kincs a rendkívüli jó minőségű szántóterület. Ez az érték mindig is ki lett aknázva. A település olyan régióban fekszik, amelyet döntő többségben gazdaságilag perifériára

szorult, közlekedési árnyékhelyzetben élő települések alkotnak. Távol esik városoktól, középfokú egészségügyi ellátás tekintetében, munkahelyek szempontjából főként a szomszédos – ugyancsak hátrányos helyzetű településekre van utalva. A kedvezőtlen gazdasági – társadalmi - szociális helyzet mérsékléséhez a meglévő kapcsolatok szorosabbá tételére, újak kiépítésére van szükség, hiszen az ilyen hátrányos helyzetű régióban a túlélés egyetlen lehetősége térségi szintű összefogásban rejlik.

A település a Maros-hordalékkúpon fekszik, ezért fontos a vízgazdálkodási és környezetvédelmi előírások betartása.

Korábban sokan foglalkoztak mezőgazdasági munkával, növénytermesztéssel, állattenyésztéssel. a helyi termelészövetkezet sok ember számára biztosított megélhetést, munkát. Nemcsak a tsz-ben dolgoztak, de otthon saját gazdaságot is kialakítottak, sertésenyésztés, szarvasmarhatartás főleg eladásra, a tejet eladták a lakosságnak, vagy leadták az akkor még működő tejszarnok számára. Idővel a termelők számára nem volt kifizetődő az állattartás, így sokan abba hagyták, felszámolták a gazdaságot. Ennek visszaállítása meglehetősen nagy erőfeszítés lenne, hiszen soknak az anyagi helyzete annyira megromlott, hogy erre már képtelen lenne.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Közoktatási Intézményfenntartó Társulás keretében működött az oktatás, Kunágota-Almáskamarás-Dombiratos önkormányzatokkal, melyet Kunágota gesztor önkormányzat irányított. Az óvoda 2017-ben az igen alacsony gyermeklétszám miatt nem indított óvodai csoportot, jelenleg a helyi óvodáskorú gyermekek Kunágotára járnak óvodába, szállításuk a helyi önkormányzati kisbusszal történik, köznevelési szerződés keretében. A tanulók iskolabusszal járnak át, felnőtt kísérő segítségével. Tehát az oktatási feladatok területén minden tanulónak lehetősége van az oktatásban részt venni. Önkormányzatunk közigazgatási feladatait 2013. január 01. óta a Nagykamarás Közös Önkormányzati Hivatal keretében Nagykamarás, Medgyesbodzás, Dombiratos községgel együtt működteti, itt helyben kirendeltség működik, a gesztor önkormányzat Nagykamarás. Kapcsolatban állunk a Foglalkoztatási Osztállyal, segítségével alkalmazni tudjuk a munkanélküli ellátásból kikerülőket, közfoglalkoztatottak alkalmazása az önkormányzatnál. Az önkormányzat tagja a Délkelet-alföld Regionális Hulladékgazdálkodási Rendszer létrehozását célzó Társulásnak is, mely által létrehozott DAREH Bázis Zrt biztosítja a település számára többek között a kommunális hulladék közszolgáltatást.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A község és intézményei különböző szolgáltatásfejlesztésre rendszeresen pályáznak. Helyi adatgyűjtések és kutatások a település teljes helyzetképre vonatkozóan nem történt. A felhasznált statisztikai adatok a TEIR adatbázisból állnak rendelkezésre.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

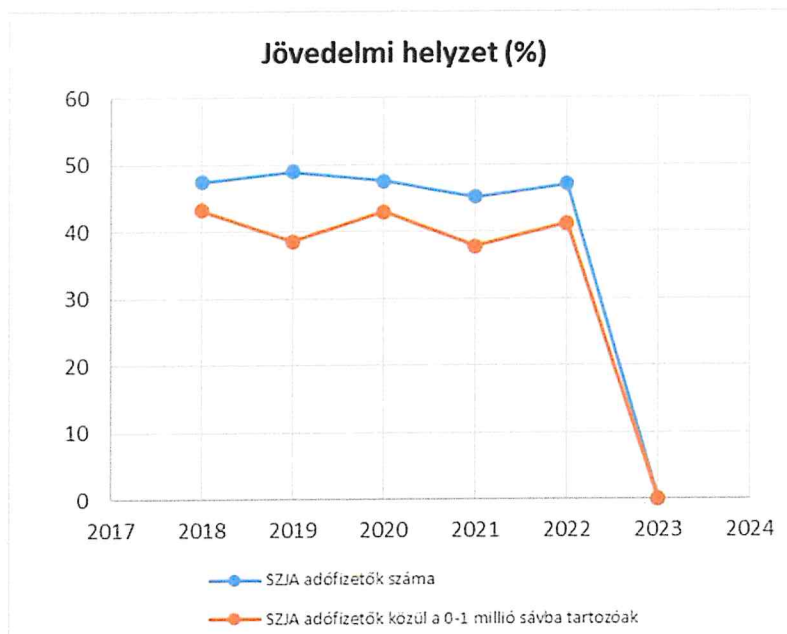
A településen élők helyzete a rendszerváltás óta nagymértékben megváltozott. Mivel munkahelyi lehetőségként jelentkezett korábban a Béke Termelészövetkezet, ahol sok emberek foglalkoztatására volt lehetőség, emellett általános iskolában a pedagógusok, fizikai dolgozók, - takarítók, karbantartók - önkormányzatnál köztisztviselők, szintén a fizikai alkalmazottak részére biztosítottak munkát. Az 1990-es évek közepétől folyamatosan nőtt a munkanélküliek száma. Megszűnt a tsz, a korábban munkahellyel rendelkezők munkaviszonya sorra megszűnt, akik más településre jártak dolgozni szintén munkanélkülivé váltak, a bejárásból adódó költségeket a munkáltató már nem vállalta fel, 2007. év szeptemberétől az általános iskolás gyermekek Kunágotára és Kevermesre járnak iskolába, megszűnt az iskola, tehát a pedagógusok munkájára sem volt tovább szükség a településen. A lakosság jövedelmi helyzete nagymértékben megváltozott. A fiatalok közül sokan külföldre mennek munkát keresni, a magasabb kereseti lehetőség, jobb megélhetés reményében.

A településen élő családok valamennyien saját családi házzal rendelkeznek. A lakások túlnyomó része megfelelő komfort fokozattal rendelkezik. A korábbi években kiépítésre került a vízvezeték, gázellátás, így akkor sokan csatlakoztak a rendszerekre, a lakásokba bevezetésre került a gáz és az ivóvíz.

Sokan állandó munkahellyel nem rendelkeznek, közfoglalkoztatás keretében vannak alkalmazva. A közfoglalkoztatott minimálbér 100.000,-Ft, a személyi jellegű levonás után megmaradó nettó bér 66.500,-Ft. Ezeknek az embereknek a megélhetése létminimum alatt van. A megélhetés a mindennapi kiadások biztosítására korlátozódik, így fejleszteni, beruházni már nem tud, vagyonát gyarapítani nem képes. Az Önkormányzat igyekszik minden lehetőséget megragadni, a Foglalkoztatási Osztállyal együttműködve, hogy a meglévő erőforrásait felhasználva a közfoglalkoztatás keretében minél több személyt foglalkoztasson a településen.

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az SZJA adófizetők %-ában (TS 060)
2018	47,38	43,17
2019	48,91	38,52
2020	47,45	42,91
2021	45,13	37,76
2022	46,99	41,20
2023	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ftt.) és a Mőtv-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

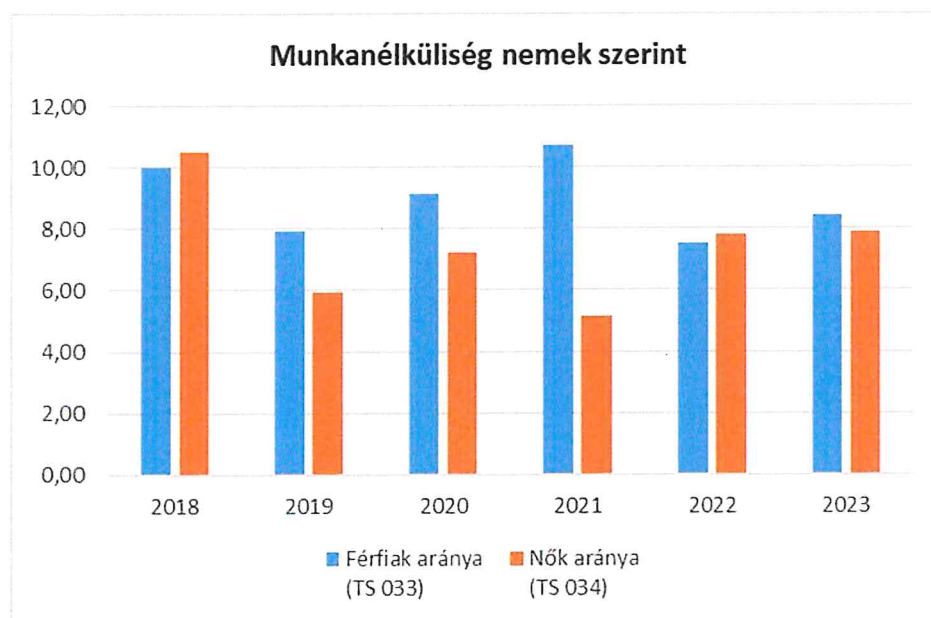
a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

2019-2021 közti időszakban a nemek között munkanélküliség meglehetősen nagy különbséget mutat. Ennek a nagy különbségnek az oka lehet az, hogy míg a nők közfoglalkoztatásban dolgoznak, addig a férfiak idénymunkával szereznek jövedelmet.

Nyilvántartott állás keresők száma korcsoportok szerinti táblázatból látható, hogy 2018. évi adat kiemelkedően magas létszámot mutat. Megállapítható továbbá az is, hogy minden korosztályban megfigyelhető a nyilvántartott állás kereső, de a legkiszolgáltatottabb helyzetbe a 61 éves vagy afeletti korosztály van.

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2018	10,00	10,50	10,25%
2019	7,92	5,92	6,92%
2020	9,14	7,23	8,19%
2021	10,70	5,16	7,93%
2022	7,53	7,79	7,66%
2023	8,43	7,89	8,16%

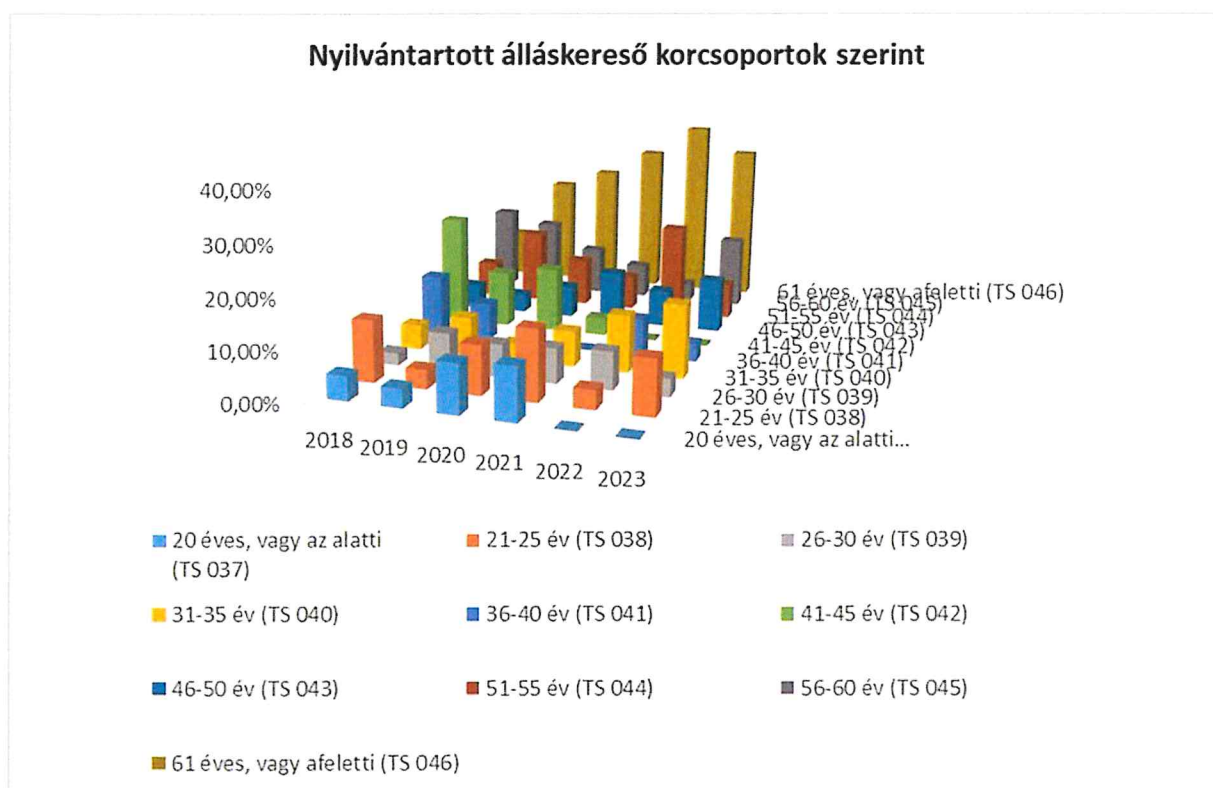
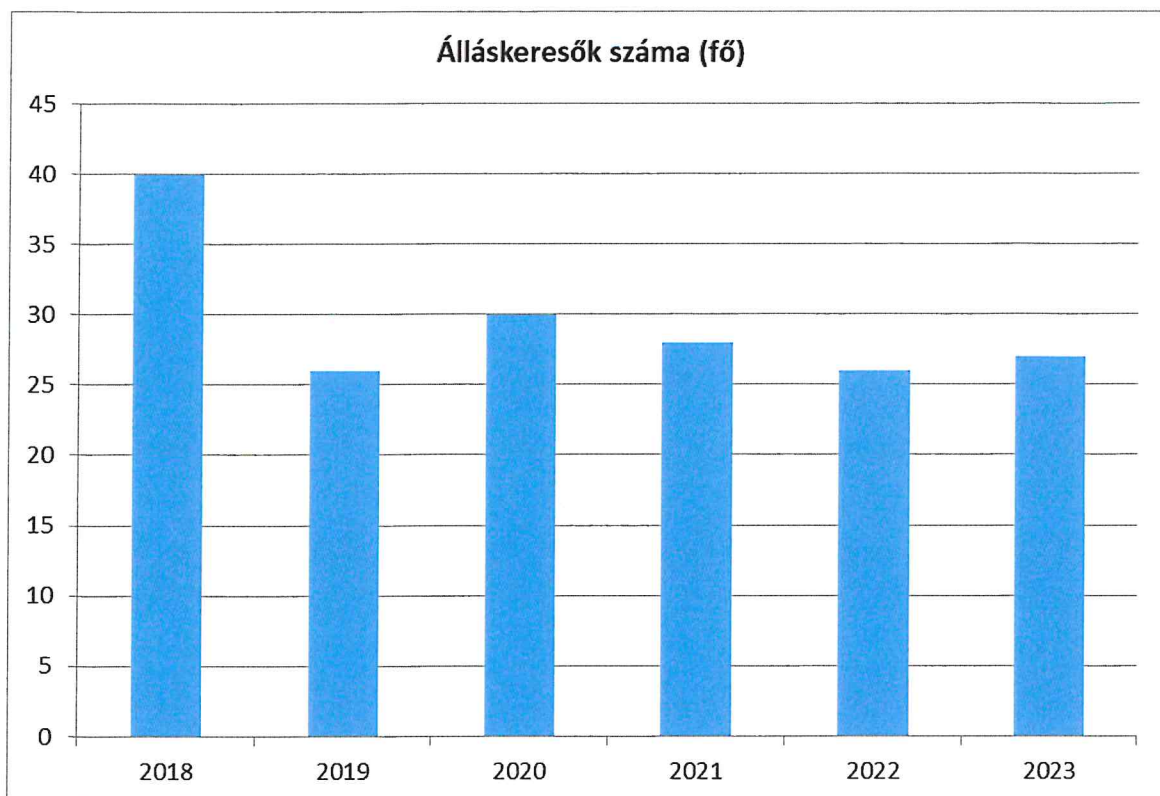
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint

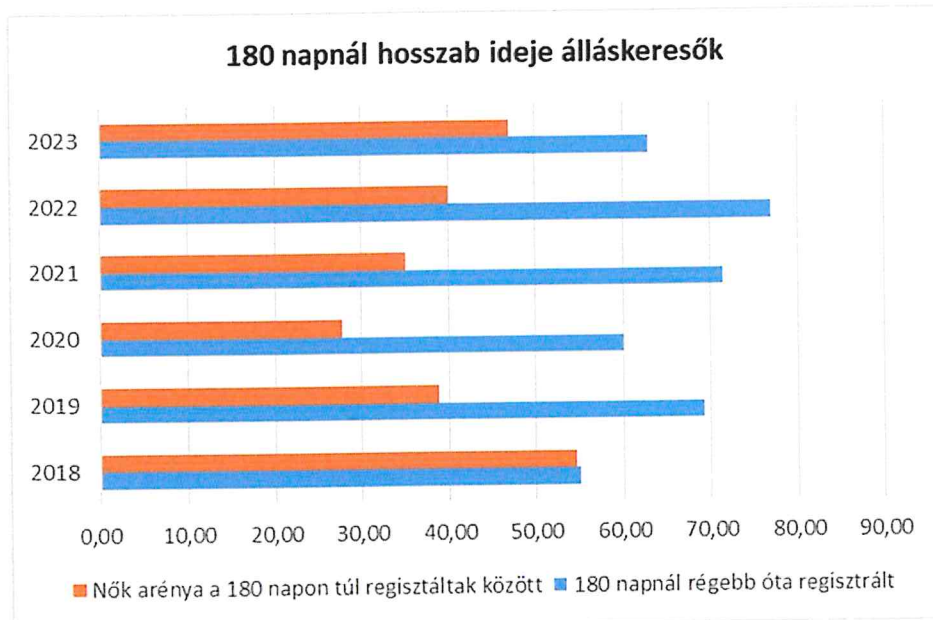
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	Fő összesen	40	26	30	28	26	27
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	2,00	1,00	3,00	3,00	0,00	0,00
	%	5,00%	3,85%	10,00%	10,71%	0,00%	0,00%
21-25 év (TS 038)	Fő	5,00	1,00	3,00	4,00	1,00	3,00
	%	12,50%	3,85%	10,00%	14,29%	3,85%	11,11%
26-30 év (TS 039)	Fő	1,00	2,00	2,00	2,00	2,00	1,00
	%	2,50%	7,69%	6,67%	7,14%	7,69%	3,70%
31-35 év (TS 040)	Fő	2,00	2,00	1,00	2,00	3,00	4,00
	%	5,00%	7,69%	3,33%	7,14%	11,54%	14,81%
36-40 év (TS 041)	Fő	5,00	2,00	1,00	0,00	2,00	1,00
	%	12,50%	7,69%	3,33%	0,00%	7,69%	3,70%
41-45 év (TS 042)	Fő	9,00	3,00	4,00	1,00	0,00	0,00
	%	22,50%	11,54%	13,33%	3,57%	0,00%	0,00%
46-50 év (TS 043)	Fő	2,00	1,00	2,00	3,00	2,00	3,00
	%	5,00%	3,85%	6,67%	10,71%	7,69%	11,11%
51-55 év (TS 044)	Fő	3,00	4,00	3,00	2,00	5,00	2,00
	%	7,50%	15,38%	10,00%	7,14%	19,23%	7,41%
56-60 év (TS 045)	Fő	7,00	4,00	3,00	2,00	1,00	4,00
	%	17,50%	15,38%	10,00%	7,14%	3,85%	14,81%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	4,00	6,00	8,00	9,00	10,00	9,00
	%	10,00%	23,08%	26,67%	32,14%	38,46%	33,33%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2018	55,00	54,55
2019	69,23	38,89
2020	60,00	27,78
2021	71,43	35,00
2022	76,92	40,00
2023	62,96	47,06

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

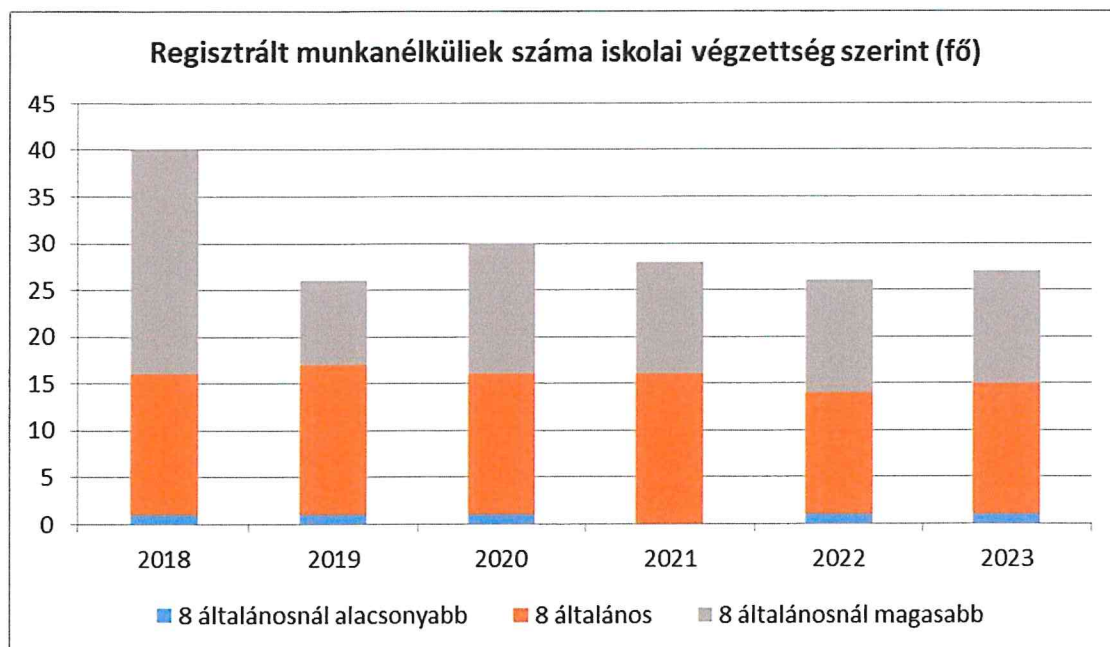

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

Az aluliskolázottság is jelen van a településen. Az alábbi grafikon alapján egyértelműen látszik, hogy a legfeljebb 8 általános iskolai végzettséggel rendelkező lakosok igen magas számban vannak a településen. Az alacsony iskolai végzettség jelentős hátrányt jelent a munkaerőpiacon történő elhelyezkedés terén. Lehetőség lehetne a Foglalkoztatási Osztállyal együttműködve különböző képzésekben való részvétel, ami előnyt jelentene a munkaerőpiacon történő elhelyezkedésben.

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint							
Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2018	40	1	2,50%	15	37,50%	24	60,00%
2019	26	1	3,85%	16	61,54%	9	34,62%
2020	30	1	3,33%	15	50,00%	14	46,67%
2021	28	0	0,00%	16	57,14%	12	42,86%
2022	26	1	3,85%	13	50,00%	12	46,15%
2023	27	1	3,70%	14	51,85%	12	44,44%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

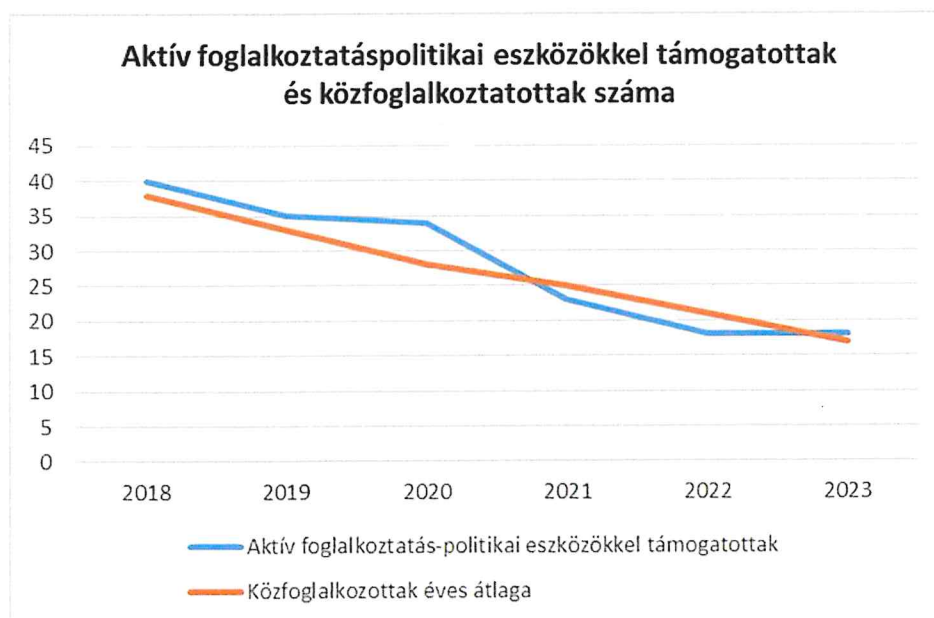
- c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

A helyi önkormányzat a Mötv. 15. §-a szerint feladat- és hatásköreinek ellátása során – törvényben meghatározott módon és mértékben – biztosítja a közfoglalkoztatási jogviszonyban lévő személy feladatellátásba történő bevonását. Minden évben biztosított lehetőséget a közfoglalkoztatásban való részvételhez, hiszen mindkét félnek azonosak az érdekei. Vannak, akik fizikai munkát végeznek, és vannak, akik irodai, adminisztrációs feladatokkal segítik az önkormányzati munkáját. Mindez függ az iskolai

végzettségtől, és hogy milyen feladatot kíván az önkormányzat elvégeztetni általa. Ezen a területen általában az alacsony iskolai végzettséggel rendelkezők, amennyiben egészségi állapotuk lehetővé teszi, fizikai munkát végeznek, a magasabb végzettséggel rendelkezők munkavezetők, irányítói feladatokat végeznek. Irodai munkában is részt vesznek, akik ehhez a tevékenységhez kapcsolódó adminisztrációs feladatokkal segítik a mindennapi munkát. Nekik legalább középfokú iskolai végzettséggel kell rendelkezniük.

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2018	40	38
2019	35	33
2020	34	28
2021	23	25
2022	18	21
2023	18	17

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

- d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok:

Ezen a téren Dombiratos esetében elmondható, hogy a munkanélküliek általában helyben próbálnak meg elhelyezkedni, közfoglalkoztatás keretében, alkalmi munkavállalással, tavasztól

őszig, a mezőgazdaságban a helyi vállalkozók kínálta lehetőség szerint. Vidéken már nehezebb az elhelyezkedés főleg a megfelelő iskolai végzettséggel nem rendelkező számára, de sajnos a megfelelő végzettséggel rendelkezőnek is, mivel a bejárasi költséget a munkáltató nem, vagy alig fizeti meg. A környező településeken nemigen akad munkalehetőség, a távolabbi községekben, vagy nagyobb városokban van csak esetleg lehetőség munkavállalásra. A közlekedési lehetőség, ha nincs saját autója, busz, vagy Lökösházától vonat. Ez utóbbi esetben az utazás odafele ugyan lerövidül, de már visszafele a buszközlekedéshez alkalmazkodni kell.

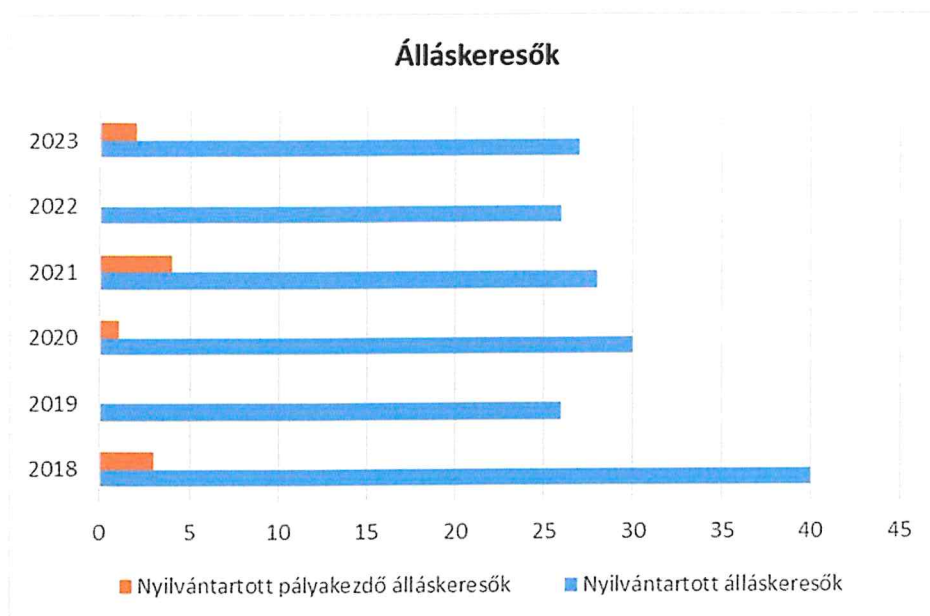
A településen üzemelő boltban a vállalkozó és családja dolgozik, nekik nincs szükségük helybeli munkaerőre. A helyi mezőgazdasági vállalkozó is 1-2 embert alkalmaz. A település mezőgazdasági jellegéből adódóan a vállalkozó növénytermesztéssel foglalkozik.

- e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

Az iskolából kikerülő munkanélküli fiatalok számára a Mezőkovásházi Foglalkoztatási Osztály vagy a Békéscsabai Türr István Képző Kutató Intézet tud megfelelő képzést biztosítani, így annak elvégzése után van lehetőség munkába állni.

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2018	40	3
2019	26	0
2020	30	1
2021	28	4
2022	26	0
2023	27	2

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

- f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;

Az önkormányzat a Foglalkoztatási Osztállyal folyamatosan tartja a kapcsolatot, annak érdekében, hogy a munkaerő-piac lehetőségei minél hatékonyabban legyenek kihasználva. Ezáltal az önkormányzat minden évben különféle foglalkoztatási programokat, pályázatokat nyújt be és bonyolít le. Már több éve sikeresen kapcsolódott be a kistérségi munka minta projektben, ahol a munkanélküliek foglalkoztatását kívánja elősegíteni, továbbá a helyi értékteremtés lehetőségét megteremteni. A foglalkoztatási programokban olyan elemek is beépítésre kerültek, amely a térségben nem igazán jellemző a közfoglalkoztatásban pl. méhészet. Remélhetőleg jövőre képzési programban résztvevők is alkalmazásra kerülhetnek.

- g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;

Az önkormányzat kiemelt figyelmet fordít arra, hogy a mélyszegénységben élők foglalkoztatása minél nagyobb arányú legyen az önkormányzat foglalkoztatási programjában, a cél ezáltal javítani az érintettek anyagi, szociális helyzetét, szociális biztonságot teremteni számukra, továbbá lehetőséget teremteni számukra, hogy a gazdasági szférában is megtalálják a stabilabb boldogulást.

- h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Az önkormányzatnak nincs tudomása arról, hogy a település lakosait hátrányos megkülönböztetés érte foglalkoztatás, egészségügy, szociális, oktatás stb. terén. Az önkormányzat felé hátrányos megkülönböztetés miatt panaszt senki nem tett.

- i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei.

Az emberek, hogy sikeresen érvényesüljenek a társadalmi életben és megfeleljenek a gazdaság munkaerőpiaci elvárásainak, el kell sajátítaniuk a felmerülő problémák digitális eszközökkel, eljárásokkal történő megoldását is. A mai fiatalok jobban fogékonyak a különböző digitális

eszközök használatával, sokkal könnyebben tanulnak meg a programok használatát, mint az idősebb korosztály. Általános iskolában napi szinten használják a különböző digitális eszközöket. A tantermek is rendelkeznek digitális táblával, amivel felkeltik a tanuló érdeklődését. Digitális eszközök szinte minden háztartásban megtalálható, hiszen a tanulás elengedhetetlen tartozéka.

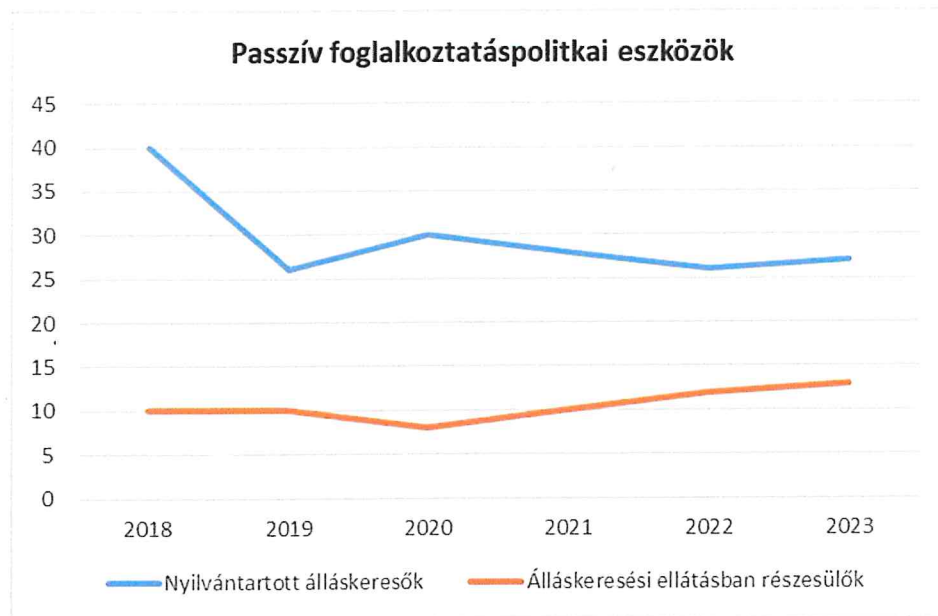
3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

A munkanélküliek az egyéb feltételek teljesülése esetén jelenleg a járási hivataltól a következő ellátásokban részesülhetnek: a foglalkoztatást helyettesítő támogatás, rendszeres szociális segély egészségkárosodott és a nyugdíj előtti munkanélküli ellátás, ha 5 éven belül betölti-e a reá irányadó nyugdíjkorhatárt.

Évek óta jól működik a szünidei gyermekétkeztetés. A szünidei gyermekétkeztetés a hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek vehették igénybe pályázati támogatással. A jegyző nyilatkozatot küld ki minden jogosultsággal rendelkező gyermek gondviselőjének, aki nyilatkozatot tölt ki, a szünidei gyermekétkeztetés igénybevételével kapcsolatban.

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresőek ellátásai I.				
Év	Nyilvántartott álláskeresőek száma (TS 052)		Álláskeresői ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresőek száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %- ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2018	40	12,54%	10	25,00%
2019	26	8,78%	10	38,46%
2020	30	10,42%	8	26,67%
2021	28	10,41%	10	35,71%
2022	26	9,45%	12	46,15%
2023	27	10,34%	13	48,15%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

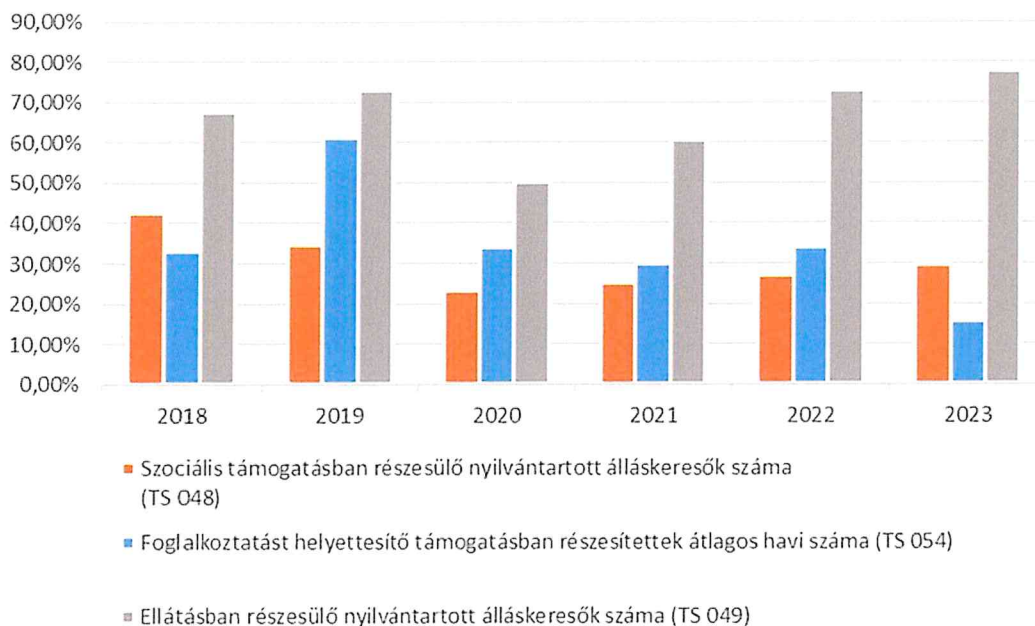

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresői ellátásai II.

Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresői száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresői száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2018	17	42,50%	13	32,98%	27	67,50%
2019	9	34,62%	16	61,15%	19	73,08%
2020	7	23,33%	10	34,07%	15	50,00%
2021	7	25,00%	8	29,86%	17	60,71%
2022	7	26,92%	9	33,88%	19	73,08%
2023	8	29,63%	4	15,48%	21	77,78%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

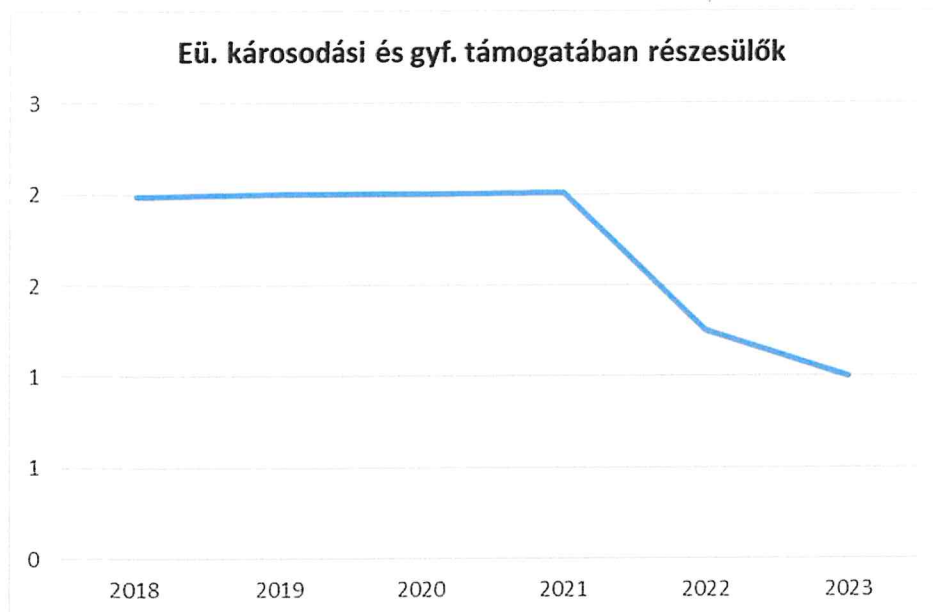
Passzív foglalkoztatás-politikai eszközkel támogatottak száma a 15-64 év közötti népesség arányában II. (%)

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás

Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2018	2
2019	2
2020	2
2021	2
2022	1
2023	1

Forrás: TeIR, KSH

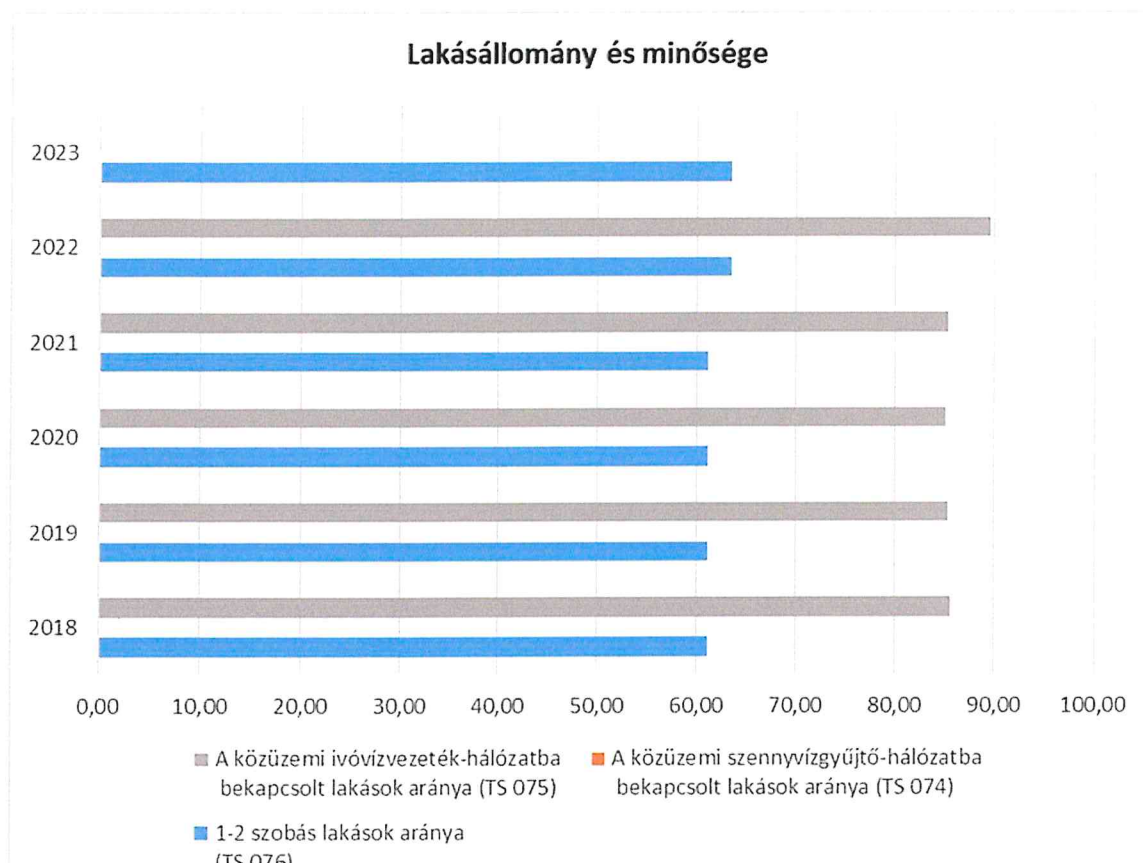

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány						
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüemi szennyvízgyűjtő- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüemi ivóvízvezeték- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2018	416	0	0,00	61,06	0,00	85,58
2019	416	0	0,00	61,06	0,00	85,34
2020	416	0	0,00	61,06	0,00	85,10
2021	416	0	0,00	61,06	0,00	85,34
2022	394	0	0,00	63,45	0,00	89,59
2023	393	0	0,00	63,36	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

a) bérlakás-állomány

Önkormányzatunk bérlakás állománnyal nem rendelkezik.

b) szociális lakhatás

Szociális lakhatásra nincs lehetőség, az önkormányzatnak nincs szociális bérlakása.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlannal a település nem rendelkezik.

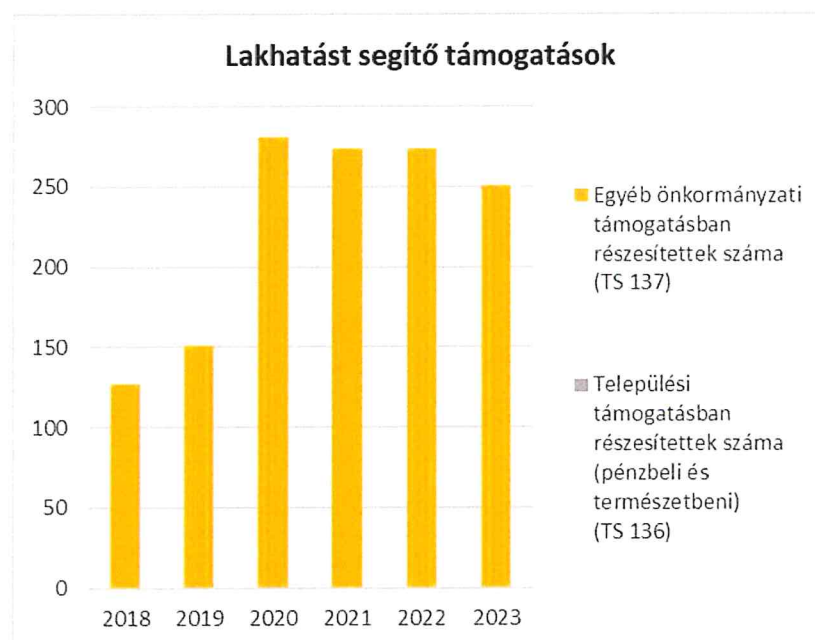
e) lakhatást segítő támogatások

Az önkormányzat a szociális segélyezés rendszerének reformját követően, a központi költségvetés által biztosított lakásfenntartási támogatás megszüntetését követően bevezette a lakhatáshoz nyújtott támogatást a szociálisan rászorultak részére, mely havonta jár kérelemre, két kategória került bevezetésre 4.500,- és 6.000,- Ft összegben, mely minden hónapban készpénzben kerül kifizetésre a jogosultak részére.

Az önkormányzat minden évben a szociális tüzelőanyag támogatásra pályázatot nyújt be, annak érdekében, hogy a rászorultak téli tüzelőanyag részbeni biztosításához hozzájáruljon, már több éve barnakőszén kerül ingyenesen kiszállításra, vállalva annak önkormányzati saját forrás költségét.

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2018	0	127
2019	0	151
2020	0	281
2021	0	274
2022	0	274
2023	0	251

Forrás: TeIR, KSH Tstar

f) eladósodottság

A lakosság eladósodottságát tekintve, a közüzemi számlák késői, határidő utáni kiegyenlítéséből adódnak. Ehhez olyan segítséget tudunk nyújtani, felszólítások alkalmával igényelt fizetési könnyítés lehetőség kérése a szolgáltatótól. Ők azok, akik alacsony jövedelemmel rendelkeznek. Az eladósodottság főleg a közüzemi számlák felhalmozódásából adódik, több olyan háztartással rendelkező család van, ahol feltöltős villanyóra van felszerelve a lakásban. A felvett hitelek nem tudják időben törleszteni, mivel rendszeres jövedelemmel nem rendelkeznek, így a meglévő ingatlan meglétét veszélyeztetik.

- g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása.

A közüzemi szolgáltatás minden lakos számára biztosított, közszolgáltatást is a rászorulóknak igénybe tudják venni írásbeli kérelem alapján, ilyen a házi segítségnyújtás és szociális étkeztetés igénybevétele.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

- a) a telep, /szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, a közösségi közlekedés, és a munkába jutás egyéb lehetőségei, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői);

A település területén jelenleg szegregátum, illetve szegregációval veszélyeztetett területtel kapcsolatban a 2008. évi módosított népszámlálási adatok állnak rendelkezésre, azonban abból nem tűnik, hogy a település mely része érintett a szegregációval, és, hogy azóta ezek az adatok mennyire változtak meg, adat nem található. Szegregátumként egybefüggő terület, ahol a népesség meghaladja az 50 főt és kijelölt terület egészére a szegregációs mutató 50 %-nál magasabb értéket mutat, nem került kijelölésre.

- b) a telepen, /szegregátumokban élők általános jellemzői és társadalmi problémák szempontjából főbb mutatói: életkori megoszlás, iskolai végzettség, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya;

Megalapozott adatokkal nem rendelkezünk.

- c) a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai.

Megalapozott adatokkal nem rendelkezünk.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

- a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Egészségügyi alapszolgáltatásban valamennyi lakos részesül, szakorvosi ellátás biztosított Mezőkovácsháza, Békéscsaba, Gyula városokban. Ide a háziorvos által kiállított beutaló útján tud részesülni. A településen felnőttek és gyermekek részre biztosított az orvosi ellátás. Külön-külön nem. Ha valaki csak gyermekorvosi ellátást kíván igénybe venni, a legközelebbi gyermekorvos Mezőkovácsházán található.

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziiorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziiorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2018	1	0	0	0	29	2,67
2019	1	0	0	0	26	2,00
2020	1	0	0	0	29	2,21
2021	1	0	0	0	24	3,00
2022	1	0	0	0	24	2,75
2023	1	0	0	0	21	2,93

Forrás: TeIR, KSH
Tstar

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A védőnő, a háziorvos minden segítséget megad, illetve propagálják a prevenció szűrő vizsgálatokon való részvételt az érintettek számára.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

A településen nem működik fejlesztő ellátás.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Az étkeztetést Prizma-Junior Közétkeztetési Zrt biztosítja 2023. március 27. napjától.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Kimondottan sportprogramok rendezése nem jellemző a településen, azonban a sportolni vágyóknak erre is van lehetőségük. 2007-ben felújításra került a volt pártház épülete, így vásároltunk ping-pong asztalokat, billiárd asztalt, asztali focit, foci labdákat, tollas ütőket, sakk készletet. A labdázni, focizni, tollaslabdázni a volt iskola udvarán lehet. Tehát lehetőség van, iskolaidőn kívül, főleg nyári szünetekben erre igényt is tartanak a fiatalok. A településen néhány éve a település központjában fából készült játszótér került kialakításra, mely folyamatosan karban van tartva, ez is lehetőséget nyújt főleg a kisebb nebulók mozgásigényének kielégítésére.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Településen működik a házi segítségnyújtás, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, szociális étkezés, melyet a rászoruló igénybe tud venni előzetes kérelem alapján. Jelenleg 9 fő részesül házi segítségnyújtásban, hozzájuk mindennap kijárnak a gondozók, akik segítséget nyújtanak az ellátásukban, és 10 fő részére a Prizma-Junior Közétkeztetési Zrt konyhája biztosítja a szociális étkeztetésben való részvételt. Ez a szolgáltatás már évek óta biztosított, mint kötelezően ellátandó feladat az önkormányzat részéről. Biztosított a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, 2 helyen van felszerelve a jelző készülék. A családsegítést, valamint a gyermekjóléti feladatokat 2016. január 01.-től Nagykamarás Közös Önkormányzati Hivatalhoz tartozó Nagykamarás Község Önkormányzat átvállal fenntartott Nagykamarás Gondozási Központ látja el három település: Nagykamarás, Medgyesbodzás, valamint Dombiratos tekintetében, 2018. július 31.-ig két fő, azt követően egy fő családsegítővel. A gyermekjóléti szolgálat családsegítője csütörtöki napon látja el a feladatát Dombiratoson, de természetesen krízishelyzet esetén bármikor elérhető, a családsegítő részére rendelkezésre áll egy személygépkocsi, amely a rugalmas ügyintézés, mobilitás lehetőségét biztosítja.

Bentlakásos szociális intézmény a faluban nem működik.

g) drogrevenüciós szolgáltatások;

A településen nincs drogrevenüciós szolgáltatás.

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Az önkormányzat kiemelt figyelmet fordít arra, hogy a település lakosságát a szolgáltatások igénybevételekor se érje hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelménye ne sérüljön. Minden ellátott egyenlő bánásmódban részesül, nem tapasztalható negatív diszkrimináció.

i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

3.6.2. Népkonyha	
Év	Népkehán kioztott ételadagok száma (db)
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0
2022	0
2023	0

Forrás: Önkormányzati adat

Nem jellemző, mindenki azonos bánásmódban részesül ezeken a területeken.

3.7 Községi viszonyok, helyi közélet bemutatása

Településünkön a rendszerváltás óta hagyomány volt a Falunap megrendezése. Ezeket általában a víztorony előtti téren tartottuk meg korábban Ezek általában a település búcsújának időpontjával azonos időben kerültek megrendezésre, hiszen akkor a falutól messzebb lakó rokonság is hazalátogat. Erre sokan eljöttek, és igény is volt a rendezvény megtartására. Lehetőség szerint családi nap és gyereknap is megrendezésre kerül, ahol színes programok várják az ide látogatókat. Mindkét rendezvény az általános iskola udvarán került megrendezésre

Az önkormányzat testvértelapüléssel is rendelkezik, ezért 2018.-ban már a családi nap megrendezéséhez pályázati forrást is igénybe tudott venni az önkormányzat.

A közösségi élet színtereinek fejlesztése kiemelt célja az önkormányzatnak, ezért korábban a művelődési ház felújítására Vidékfejlesztési pályázat került benyújtásra, sajnos sikertelenül, de 2022 a Magyar Falu program keretében benyújtott pályázat sikeresen lett elbírálva.

a) közösségi élet színterei, fórumai;

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2021)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
0	igen	254	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

- b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;

A településen eddig nem volt szükség konfliktuskezelési megoldásokra.

- c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;

A helyi KARITÁSZ évente egy alkalommal karácsonykor szervez gyűjtést, „Egymillő csillag a szegényekért” ekkor az összegyűlt pénzen élelmiszert, vagy ha szükséges tüzelőt vásárolnak és a rászorulóknak kerül szétosztásra az adomány. Húsvét közeledtével szintén gyűjtenek, ekkor a templomban a plébános előzetesen kihirdeti ennek lehetőségét, és aki úgy gondolja, hogy szeretne hozzájárulni a rászorulóknak részére adandó támogatáshoz, az ilyenkor tartós élelmiszerekkel járulhat az adakozáshoz. A támogatásban általában 8-10 családot tudnak részesíteni. A tapasztalat az, hogy ilyen esetekben az emberek szívesebben adnak, jobban átérzik a másik honfitársuk sorsát.

Évente két alkalommal kerül megrendezésre a Vöröskereszt által szervezett véradás. Az önként jelentkezők száma sajnos nem nagyon emelkedik.

Tehát amikor a helyzet úgy kívánja a segítőszándék és a jó akarat jelentkezik az emberekben.

Fontos lenne a mai viszonyokat tekintve, hogy az emberek önként tegyenek a köz javáért, összefogjanak egymással. Az önkormányzat ingyen ételhez juttatja a lakosait karácsony közeledtével. Továbbá a közfoglalkoztatási program során megtermelt terményekből jó néhány alkalommal ingyenesen juttat ki terményt az önkormányzat.

- d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;

Nem releváns.

- e) helyi lakossági önszerveződések.

Nem releváns.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A településen nemzetiségi és roma célcsoport nincs.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A tartós munkanélküliek száma magas. Jövedelemmel nem rendelkezők száma magas. Magas az általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők száma.	Foglalkoztatás biztosítása: értékteremtő munkahelyekkel, képzések. Életvezetési tanácsadás, Közösségi háló fejlesztése.
Önkéntesség hiánya.	Közösségi életbe bevonás.

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	252	282	534	47,19%	52,81%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			15	2,81%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	21	33	54	3,93%	6,18%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	6	2	8	1,12%	0,37%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

- a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

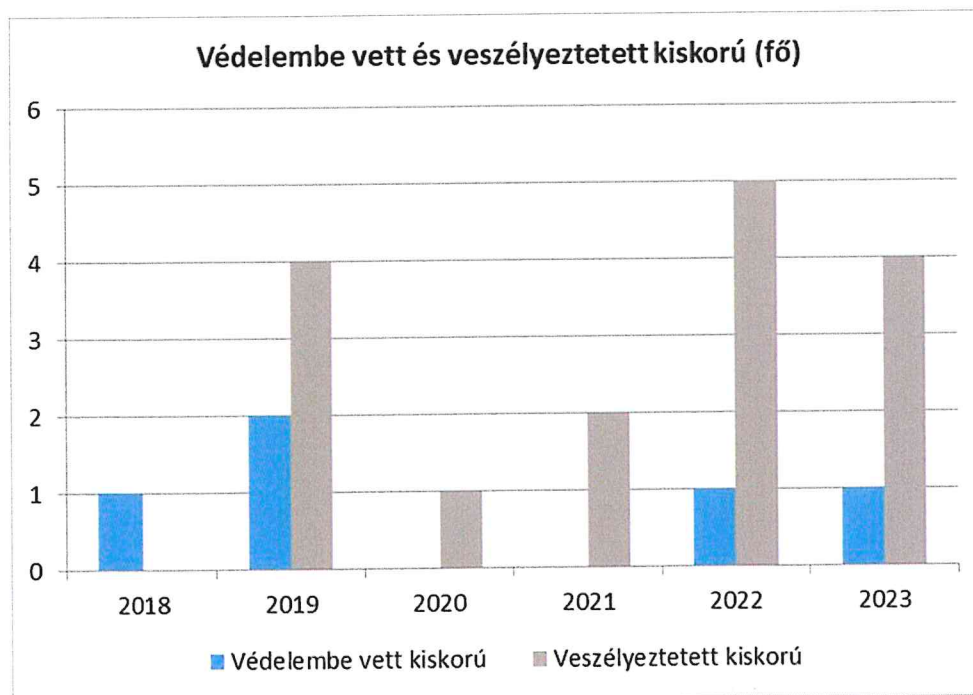
2016 januárjától szerkezeti átalakulás történt a gyermekjóléti feladat és gyermekvédelem területén. Megalakultak a gyermekjóléti központok, melyek feladatai közé tartozik védelembe vett

gyermek gondozása, esetmenedzserek látják el ezeket a feladatokat. Nagykamarás Gondozási Központ Gyermekjóléti szolgálata látja el három település (Nagykamarás, Medgyesbodzás, Dombiratos) tekintetében a család és gyermekjóléti feladatokat, a családsegítést, jelzőrendszer működtetését, valamint az alapellátásban lévő gyermekek gondozását. Jelenleg egy fő családgondozó látja el a feladatokat.

A fiatalok száma csökken, mely magyarázható azzal, hogy a jobb megélhetés reményében más településre költöznek, kevesen vállalnak gyermeket.

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2018	1	n.a.
2019	2	4
2020	0	1
2021	0	2
2022	1	5
2023	1	4

Forrás: TeIR, KSH Tstar

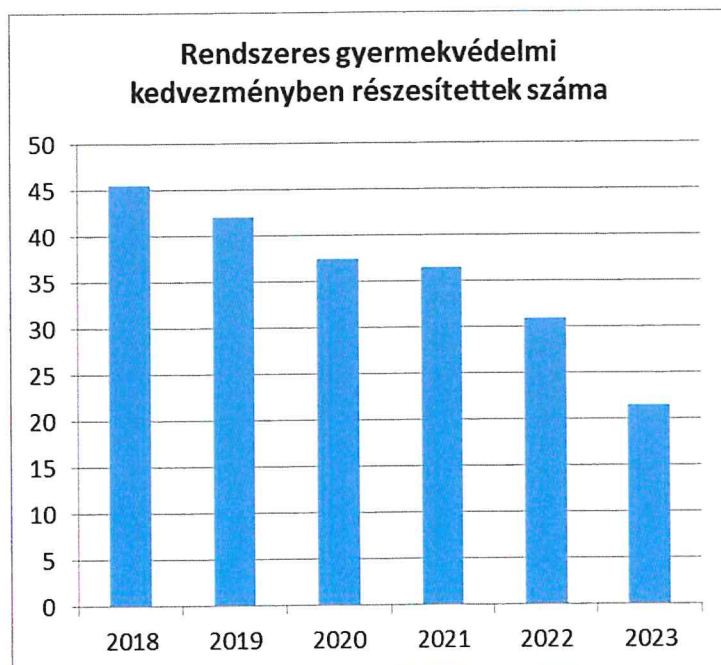

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők valamint

Részükre évente két alkalommal az állam biztosít iskolakezdésre támogatást. a támogatásra jogosult családokban alacsony jövedelemmel rendelkeznek, így válnak jogosulttá a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre. Sokan vannak, akik ingyenes étkezésre jogosultak, és ez nagy segítség az ilyen helyzetben levő családok számára. Magas a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek száma a településen, amely szoros összefüggésben van a nagymértékű munkanélküliséggel. A kiskorú gyermeket nevelő családok alacsony jövedelemmel rendelkeznek, így jogosultakká válnak a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre. Viszont sok gyermek van a településen aki olyan családban nevelkedik, akik mélyszegénységben élnek, így az ingyenes gyermekétkeztetés, és az egyéb kedvezmények nagy segítséget jelentenek ezen családok számára.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2018	46
2019	42
2020	38
2021	37
2022	31
2023	22

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

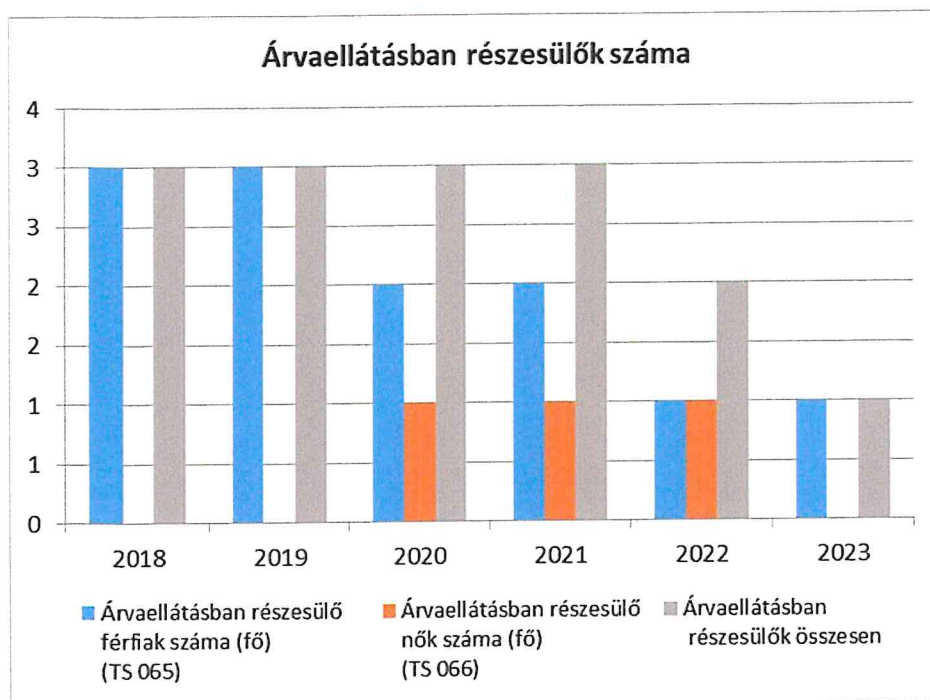

c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

Az Önkormányzat, szünidei gyermekétkeztést, egyszeri meleg étkeztetés formájában biztosít a rendszeres gyermekvédelmi támogatásban részesülő, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű 0-18 éves korosztály számára. A jegyző minden év áprilisában írásban kiküldi a jogosult gyermekek szüleinek a szünidei étkeztetés lehetőségéről szóló tájékoztatást. A szülők írásban, jogszabályban meghatározott formanyomtatványon nyilatkoznak arról, hogy a szünidőkben igénylik-e gyermekük számára az ingyenes étkeztetést. A nyilatkozatok kitöltésében, valamint a szünidei gyermekétkeztetés szervezésében a családgondozó aktívan részt vesz. Továbbá minden évben beiskolázási segítyt biztosít az általános iskolás, középiskolás és felsőfokú oktatási intézményben tanuló helyi lakosok számára. Az újszülöttek részére pedig évek óta babakelengye települési támogatás kérhető a helyi rendeletben foglaltak alapján.

4.1.3. számú táblázat - Árvaeállítás			
Év	Árvaeállításban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaeállításban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaeállításban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2018	3	0	3
2019	3	0	3
2020	2	1	3
2021	2	1	3
2022	1	1	2
2023	1	0	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

A kedvezményes iskolai étkeztetést részvevők körében az ingyenes étkezésben részvevő gyermekek száma magas, amely arra utal, hogy magas a rendszeres gyermekvédelmi támogatásban részesülők, hátrányos és halmozottan hátrányos gyermekek száma. Ezeknél a családoknál alacsony az egy főre jutó jövedelem.

e) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

Ilyen adatról nincs tudomásunk.

Dombiratoson nem tartózkodik magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermek.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Minden gyermeknek biztosított a lehetősége arra vonatkozóan, hogy az óvodai nevelésben, iskolai oktatásban részt vegyenek. A faluban működik Család-és Gyermekjóléti Szolgálat, ahol segítséget tudnak kérni gondjaik megoldásában.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

Dombiratoson működik védőnői szolgálat. Hetente két napot tartózkodik a településen hétfő és csütörtöki napon. A hét többi napján Almáskamaráson végzi munkáját.

A kimutatás alapján a védőnőre jutó gyermekek száma 19 fő.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2018	0	0	-
2019	0	0	-
2020	0	0	-
2021	0	0	-
2022	0	0	-
2023	0	0	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

- b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

Helyileg egy vegyes háziorvosi körzet van a településen, a háziorvos a gyermekeket és a felnőtt korú lakosságot egyaránt ellátja. Külön gyermekorvos nincs. A gyermekek részére a falutól 25 km-re levő Mezőkovácsházán lehet igénybe venni ezt a szolgáltatást, gyermek szakorvosi ellátás Gyulán van, mi 40 km-re van a falutól. A helyiségek megközelíthetősége busszal, vagy személygépkocsival. Mezőkovácsházára való közlekedés viszonylag egyszerűbb és rövidebb ideig tart, Gyulára Kevermesen átszállással, vagy Eleken átszállással, busszal. Ez az utazás már több mint egy órát vesz igénybe, másik egy óra visszautazás.

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás					
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziiorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziiorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2018	1	0	0	0	0
2019	1	0	0	0	0
2020	1	0	0	0	0
2021	1	0	0	0	0
2022	1	0	0	0	0
2023	1	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

- c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

Adatok nem állnak rendelkezésre.

- d) gyermekjóléti alapellátások,

A településen, a Nagykamarás Gondozási Központ feladatellátása közé tartozik a Család-és Gyermekjóléti Szolgálat, ahol 2018 augusztusa óta egy fő családgondozó látja el a családsegítő és gyermekjóléti feladatokat három település (Nagykamarás, Medgyesbodzás, Dombiratos) vonatkozásában. Korábban két fő családgondozó dolgozott a szolgálatnál (álláspályázat, szakemberhiány, központi támogatás nem elegendő). A védelembe vett gyermek gondozását a Gyermekjóléti központ esettanácsa látja el, természetesen a helyi családsegítő is segíti a munkáját. Sok család él igen nehéz szociális körülmények között, és vannak, akik életvezetési problémáik miatt nem tudják egyedül megoldani problémáikat, segítségre szorulnak. Ezen családoknál a családgondozó fokozott figyelmet fordít a gyermekekre és lehetőségeihez mérten támogatja a családot.

- e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

A településen nem működik az óvoda. Bölcsődei ellátás a szomszédos faluban van.

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2018	0	0
2019	0	0
2020	0	0
2021	0	0
2022	0	0
2023	0	0

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	0	0	0	0
2023	0	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH
Tstar

f) gyermekvédelem;

A védelemben vett, nevelésben vett gyermekek családjával folyamatos a kapcsolattartás. A mezőkovácsházi Gyermekjóléti Központ esetmenedzsere a helyi családsegítővel együtt rendszeresen tartja a kapcsolatot és látogatja a családokat. A szakemberek arra törekcsenek, hogy legjobb tudásuk szerint támogatassák a családokat, annak érdekében, hogy a problémáikat megoldják és a gyermek a családban tudjon nevelkedni.

g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;

Krízishelyzetben levő családok esetében a családgondozó a probléma jellegétől függően a megfelelő szervvel felveszi a kapcsolatot, így támogatja, segíti a krízishelyzetbe került családot. A jelzőrendszernek nagy szerepe van a helyzetek feltárásában, mert a krízishelyzetben levő családok sok esetben nem kérnek tanácsot, nem mernek tanácsot kérni, ami súlyos következményekhez vezethet.

h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;

Szabadidős tevékenységre lehetőség van a közösségi házban, ahol pin-pong asztalok, asztali foci, biliárdasztal áll rendelkezésre. De lehet sakkozni, kártyázni. Ebben az épületben került kialakításra a mozgó könyvtár is, ahova hétfőtől péntekig napokon lehet ellátogatni. Lehetőség van olvasásra, számítógép használatra, internetezési lehetőség is biztosítva van. A település központjában rendelkezésre áll egy igényesen kialakított játszótér, amely önkormányzati forrás és önkormányzati munkaerő segítségével készült el, és minden évben a folyamatos karbantartás biztosított.

i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei);

A gyermekétkeztetést Prizma-Junior Közétkeztetési Zrt. konyha biztosítja a település gyermekei számára hétköznapiokon. A rendszeres gyermekvédelmi támogatásban részesülő, hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek számára az étkezés ingyenes, ha a gyermek igénybe veszi a napi egyszeri meleg ételt, ebédet. A nyári ingyenes étkezés is biztosított ezen gyermekek számára, ami a szülőknek igen nagy segítség, hiszen igen sok család él nehéz anyagi körülmények között és komoly gondot jelent számára a gyermekének a napi egyszeri meleg étel biztosítása. Az általános iskolás gyermekek ingyenesen kapják meg a tankönyveiket, ami szinten nagy segítség a szülőknek. A szünidei étkeztetésre minden évben pályázatot nyújt be az önkormányzat.

- j) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;

A település nem tesz különbséget hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok tekintetében.

- k) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Nem jellemző a hátrányos megkülönböztetés a szolgáltatások biztosításakor.

- l) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

Dombiratos Község Önkormányzata az elmúlt években gyermeknap programot szervezett a településen élő gyermekek számára, ilyenkor színes szabadidős programokat biztosítottak. A gyermekek tízórait, ebédet, édességet, gyümölcsöt kaptak. Ugráló vár, trambulín, zenés gyermekműsor, kerékpáros verseny, táncház, néptánc műsor, kézműves foglalkozás és ügyességi versenyekre került sor a rendezvény keretében.

A családi nap, amely a búcsú nap előtti szombaton került megrendezésre az önkormányzat szervezésében nem csak a felnőttek, hanem a gyereket szórakozási igényeit is kielégítette. A gyermekek nagy öröme ingyen volt a palacsinta és a sétatocsizás, e mellett különféle zenés programok biztosították a felhőtlen szórakozást. Az önkormányzat rendezvényeit támogatták a helyi önkormányzati képviselők, helyi vállalkozók.

Az óvodából ballagók iskolakezdési csomagot kaptak: tolltartó, ceruza, hegyező, vonalzó, színes ceruza, és általános iskolából ballagó helyi lakosú gyermekek részére az önkormányzat minden évben 1-1 értékes könyvet ad át.

Az Önkormányzat minden évben Mikulás csomaggal ajándékozza meg a településen élő gyermekeket.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékkal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

- a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei:

A hátrányos helyzetű óvodások és iskolások ellátása biztosított, a közoktatási intézményekben ezekre a gyerekekre fokozott figyelmet fordítanak. A tapasztalataikat,

észrevételeiket továbbítják a gyermekjóléti szolgálat felé, akik a lehetőségekhez képest segítséget nyújtanak a családnak.

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekeken belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2018	0	0	0
2019	0	0	0
2020	0	0	0
2021	0	0	0
2022	0	0	0
2023	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók			
Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2018	0	0	0
2019	0	0	0
2020	0	0	0
2021	0	0	0
2022	0	0	0
2023	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban						
Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma (TS 096)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül (TS 097)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (TS 098)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanulók számához viszonyítva (TS 099)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakgimnáziumi tanulók száma (TS 100)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulókon belül (TS 101)
	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2018	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0
2021	0	0.	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	0	0
2023	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet		
Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2018	20	6
2019	23	9
2020	23	8
2021	24	8
2022	14	3
2023	12	3

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai								
Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	0	0	0	0
2023	0	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatg

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek					
Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladat-ellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2018	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	0
2023	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban	
Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0
2022	0
2023	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A közoktatás vonatkozásában az iskolás tanulók Kunágotára vagy Kevermesre járnak. Óvoda vonatkozásában Kunágotára járnak a gyerekek.

- c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;

Tudomásunk szerint nincs hátrányos megkülönböztetés az oktatás és a képzés területén, az intézmények között, szegregációval kapcsolatban adattal nem rendelkezünk.

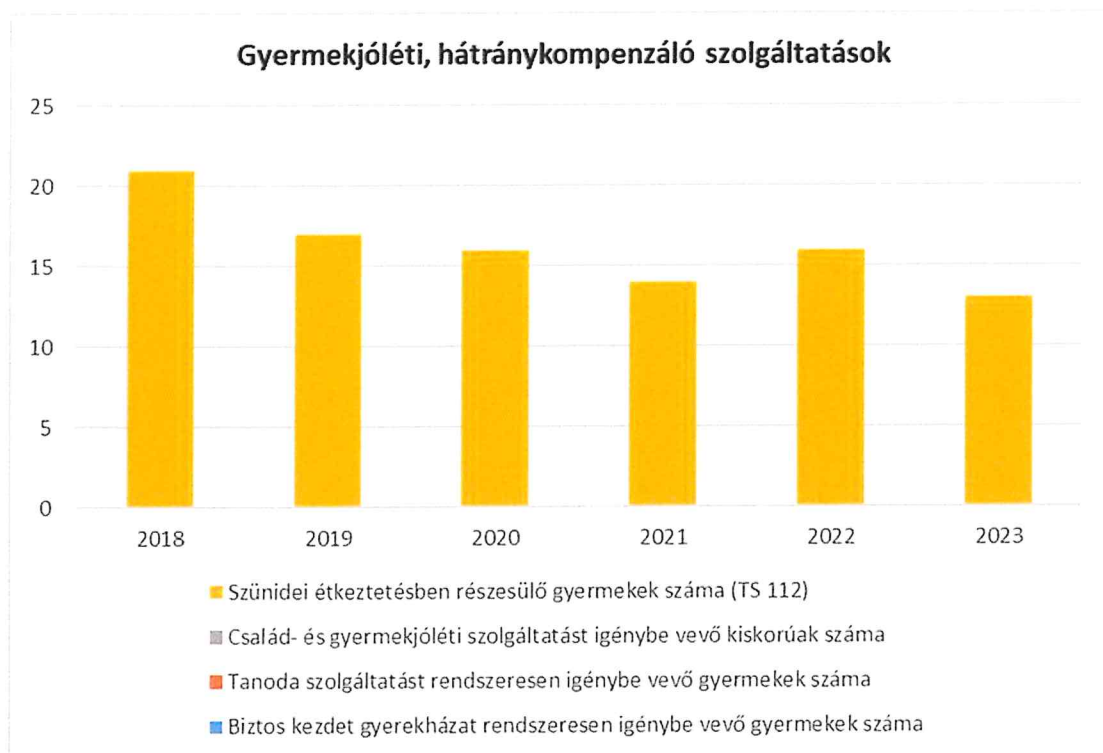
- d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések;

Tudomásunk szerint az általános iskolai tanulmányokat folytató tanulók mindegyike eredményesen végezte az iskolát.

- e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.
Ezzel kapcsolatban nincs adat.

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások				
Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2018	0	0	0	21
2019	0	0	0	17
2020	0	0	0	16
2021	0	0	0	14
2022	0	0	0	16
2023	0	0	0	13

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Magas a gyermekvédelmi támogatásban részesülő halmozottan hátrányos és hátrányos helyzetű gyermekek száma, gyermekszegénység	Szülők számára munkahelyteremtés, szociális körülmények javítása
Szülői elhanyagolás	Életvezetési tanácsadás, segítő beszélgetés, közös programok szervezése

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

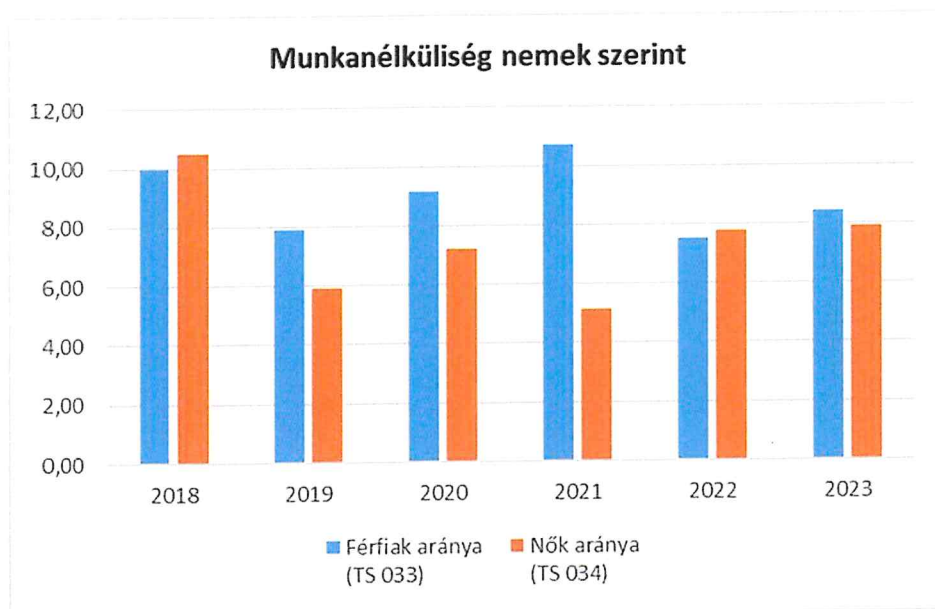
5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

A munkavállalási korú nők száma, a nők foglalkoztatottsága magasabb értéket képvisel, mint a férfiaké. A férfiak és a nők esetében a foglalkoztatottak száma magasabb, mint a munkanélküliek száma. Ez betudható annak, hogy sokan az önkormányzat által szervezett közmunkaprogramokban vesznek részt. Hátránya, hogy ezek csak rövid idejű foglalkoztatást jelentenek számukra. Ez nem jelent létbiztonságot számukra. Fontos feladat az önkormányzat számára is, hogy minél kevesebben legyenek munkanélküliek.

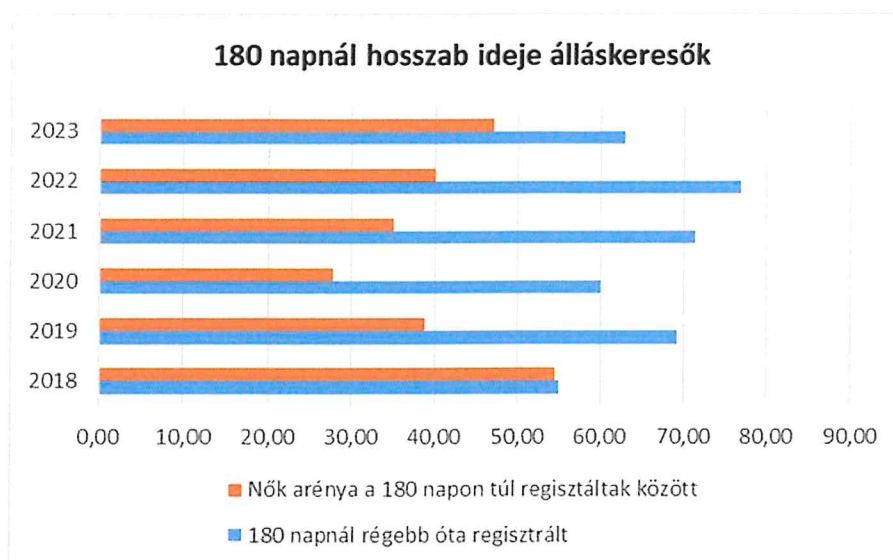
5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint (a 3.2.1. táblával azonos)			
Év	Nyilvántartott álláskereső aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2018	10	10,5	10,25%
2019	7,92	5,92	6,92%
2020	9,14	7,23	8,19%
2021	10,7	5,16	7,93%
2022	7,53	7,79	7,66%
2023	8,43	7,89	8,16%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

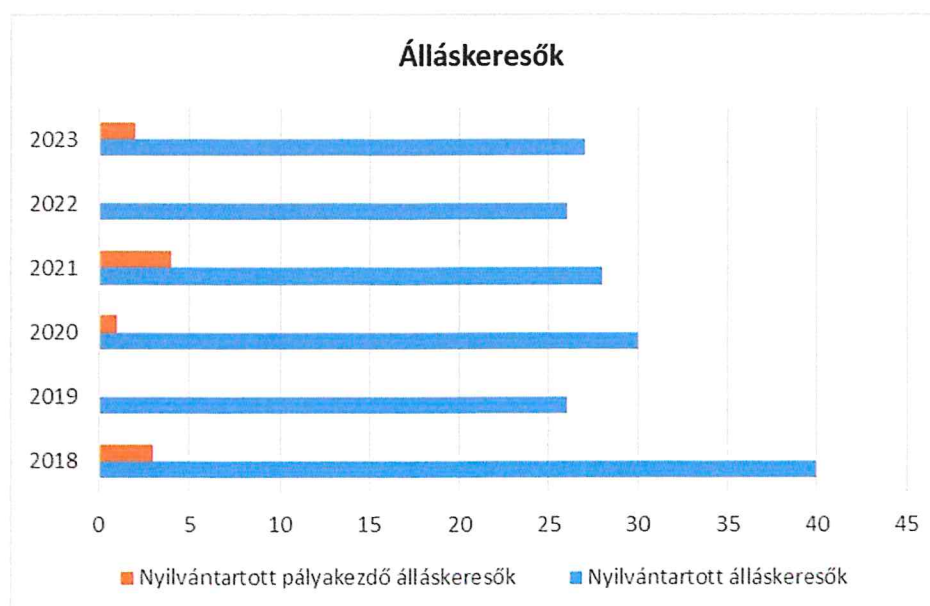
5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskereső (a 3.2.3. táblával azonos)		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőknél (TS 058)
	%	%
2018	55	54,55
2019	69,23	38,89
2020	60	27,78
2021	71,43	35
2022	76,92	40
2023	62,96	47,06

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma (a 3.2.6. táblával azonos)		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	fő	Fő
2018	40	3
2019	26	0
2020	30	1
2021	28	4
2022	26	0
2023	27	2

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban
Mezőgazdasági és állattartó program keretén belül vannak alkalmazva.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei
Többségük 8 általános iskolai végzettséggel rendelkezik, vagy olyan képesítéssel ami nem megfelelő a munkaerőpiacon.. Ez azt is jelenti, hogy az elhelyezkedési lehetőségük alacsonyabb, az elhelyezkedési lehetőségeket csökkenti.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

Erre vonatkozóan nincs adatunk, általában főleg azok a nők részesülnek hátrányos megkülönböztetésben, akik kiskorú gyermeket nevelnek, főleg, ha egyedülállóként neveli a gyermeket. A helyi közfoglalkoztatás vonatkozásában ilyen megkülönböztetés nincs, az önkormányzat minden nőt egyformán, egyenlő eséllyel foglalkoztat.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

Településünkön nincsen bölcsőde, családi napközi, óvoda, hiszen a gyereklétszám meglehetősen alacsony. Az anyukák otthon lehetnek a gyermekkel GYES-en, GYET-en, ellátásban is részesülnek, és a gyerekekről gondoskodhatnak.

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2018	0,4	0	-
2019	0,4	0	-
2020	0,4	0	-
2021	0	0	-
2022	0,4	0	-
2023	0	0	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. a.) számú táblázatból

Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2018	0	0
2019	0	0
2020	0	0
2021	0	0
2022	0	0
2023	0	0

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A községben a védőnői feladatok ellátása heti két alkalommal biztosított. Heti egy-egy alkalommal biztosított a tanácsadás, ekkor a háziorvos és védőnő fogadja a kismamákat, hasznos tanácsokkal látják el őket. Tartja a kapcsolatot a családokkal, rendszeresen végzi az óvodai szűrő és tisztasági vizsgálatokat.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

A nőket érő kapcsolati erőszakról nincsenek adataink. Ha ilyenre sor kerülne, valószínűleg annak már komolyabb következménye is lenne. Fontos lenne a tájékoztatás nyújtása, információnyújtásra, kihez lehetne adott esetben fordulni, mit lehet tenni ilyen helyzetben. A névtelenség magtartása fontos a nők számára, hogy a megtörtént esetben az erőszak ne legyen megszemélyesítve, a külvilág ne tudjon nevet mögé tenni.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaoththon, családok átmeneti otthona)

A legközelebbi anyaoththon Orosházán található, ilyen a faluban nincs. Eddig egy alkalommal volt szükség az anyaoththon segítségét kérni, de az sem a családi erőszak miatt, hanem, mert a család olyan helyzetbe került, hogy a gyerekek veszélyben voltak.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

A település Képviselő-testülete 5 fő, ebből 2 fő nő. Településünkön a nők részt vesznek a közéletben: KARITÁSZ elnöke nő, Vöröskereszt helyi szervezetének elnöke szintén nő. Elmondható, hogy a nők kiveszik részüket a közéletből. Önkormányzati alkalmazottak túlnyomó része szintén nő.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Hasonló problémájuk van, mint a férfiaknak, a munkahelyi lehetőség hiánya. Az óvodás kórú gyermeket nevelő anyuka, ha dolgozik is, a gyermek délutáni ellátására, felügyeletére hangsúlyt kell fektetnie, ezért csak részmunkaidőt tud vállalni.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Hátrányos megkülönböztetés a nők munkavállalása terén, Munkaerő piaci megkülönböztetés szülés utáni diszkrimináció	Munkaadóknak járulékkedvezmény jogszabályi háttér kialakítása
Gyermecket egyedül nevelő nők helyzete, Munkanélküliség	Munkahelyteremtés, átképzések biztosítása

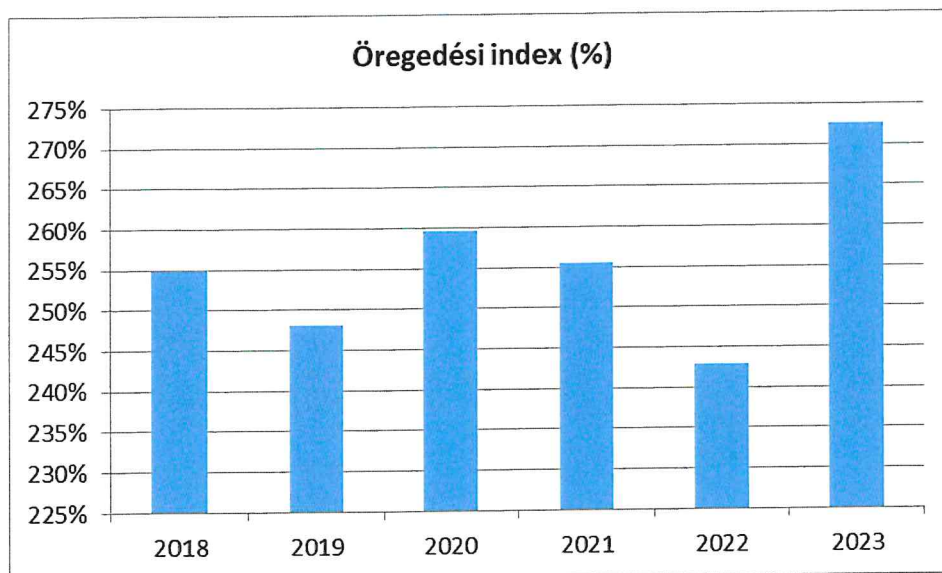
6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

Az időskorú nyugdíjasok meglehetősen magas számot mutatnak az összlakossághoz viszonyítva. A nők aránya a férfiakéhoz viszonyítva szintén magas. Tehát a település valóban elöregedőben van. A születések száma nem emelkedik, sokan meghalnak. Az idősök közül sokan egyedül élnek, családtagjai, gyerekeik más településen, sok esetben az ország másik végében élnek, messze a szülőfalutól. A nagy távolság miatt ritkán találkoznak egymással. Az itthon maradt idős emberek segítségre szorulnak egészségi állapotuk miatt. A szociális ellátást részükre az önkormányzat tudja biztosítani, szociális étkeztetés, házi segítségnyújtás formájában. Az önkormányzat feladatának tekinti az idősökkel való kapcsolattartást, ellátásuk biztosított legyen.

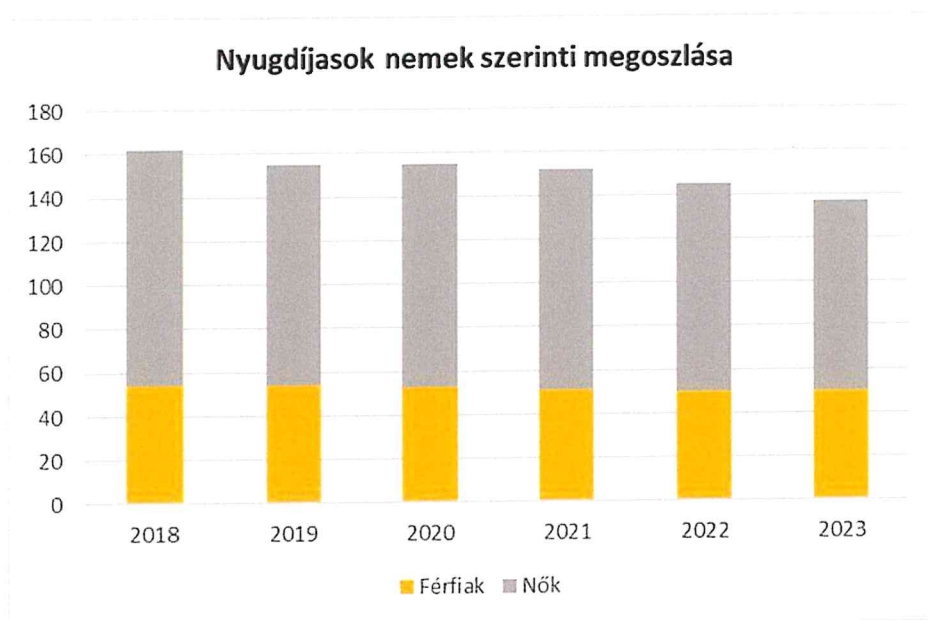
6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2018	130	51	254,90%
2019	129	52	248,08%
2020	135	52	259,62%
2021	138	54	255,56%
2022	136	56	242,86%
2023	139	51	272,55%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

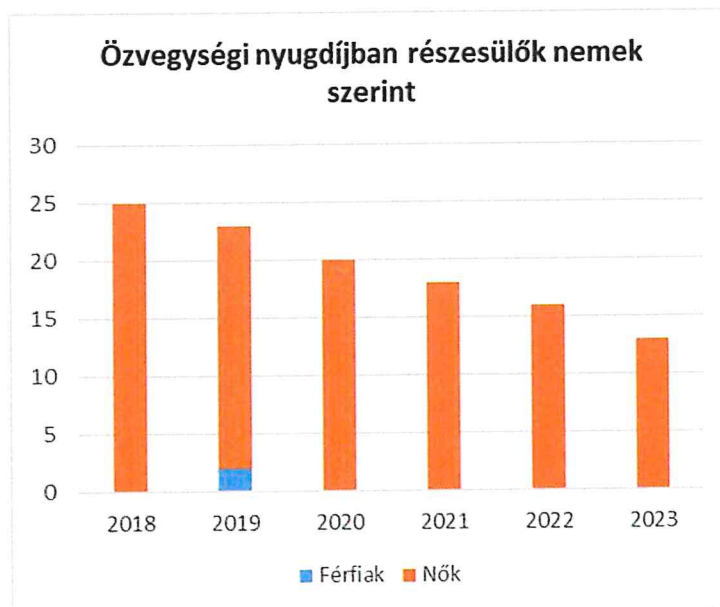
6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma			
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2018	54	108	162
2019	54	101	155
2020	53	102	155
2021	51	101	152
2022	50	95	145
2023	50	87	137

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások							
Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2018	0	0	31	55	0	25	4
2019	0	0	30	54	2	21	5
2020	0	0	32	54	0	20	5
2021	1	0	30	63	0	18	5
2022	1	0	30	59	0	16	6
2023	0	0	34	59	0	13	6

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;

Nehezebben találnak munkahelyet, mint a fiatalok. Elképzelhető, hogy esetükben a negatív diszkrimináció érvényesül a koruk miatt. Ők az önkormányzatoknál működő közfoglalkoztatási programban tudnak csak részt venni.

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)

Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	Fő összesen	40	26	30	28	26	27
41-45 év (TS 042)	Fő	9	3	4	1	0	0
	%	22,50%	11,54%	13,33%	3,57%	0,00%	0,00%
46-50 év (TS 043)	Fő	2	1	2	3	2	3
	%	5,00%	3,85%	6,67%	10,71%	7,69%	11,11%
51-55 év (TS 044)	Fő	3	4	3	2	5	2
	%	7,50%	15,38%	10,00%	7,14%	19,23%	7,41%
56-60 év (TS 045)	Fő	7	4	3	2	1	4
	%	17,50%	15,38%	10,00%	7,14%	3,85%	14,81%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	4	6	8	9	10	9
	%	10,00%	23,08%	26,67%	32,14%	38,46%	33,33%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) tevékeny idősor, élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen;

Tevékeny idősor biztosítása érdekében semmilyen programot nem tudunk működtetni. Az idős emberek, akik otthon vannak, saját lakókörnyezetükben dolgoznak, mezőgazdasági munkát végeznek, amennyire erejükből telik, amennyire egészségi állapotuk megengedi. ,

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

Nincs adat erre vonatkozóan.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

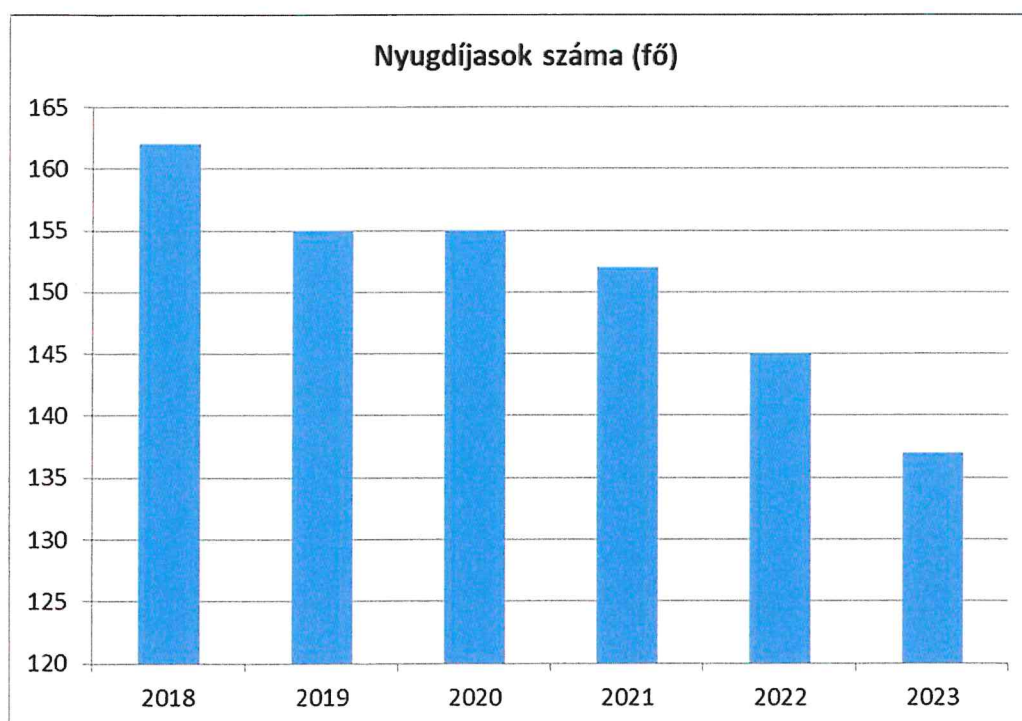
a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

A településen háziorvosi szolgálat valamennyi lakos, köztük az idősek, nyugdíjasok részére is biztosított. Ha nem tud bejönni a rendelésre és az egészségi állapota szükségessé teszi a háziorvos a lakásán látja el a beteget, de, az önkormányzat is segítséget tud nyújtani alkalmanként a beteg orvoshoz szállításában a településen. Szociális ellátás terén a településen nem csak az önkormányzat biztosítja a házi segítségnyújtás adta lehetőséget, (gyógyszerek kifizetés, bevásárlás, ebéd házhozszállítása, takarítás), hanem a Humán

Szolgáltató Központ is. Az idősök részére az otthoni ellátásban, bevásárlásban, takarításban stb, a lehetőségekhez képest igyekszünk segíteni. Természetesen, a szomszédi segítség is tapasztalható a lakosok között.

6.3. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma (Meg egyezik a 6.1.1-es táblázattal)			
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2018	54	108	162
2019	54	101	155
2020	53	102	155
2021	51	101	152
2022	50	95	145
2023	50	87	137

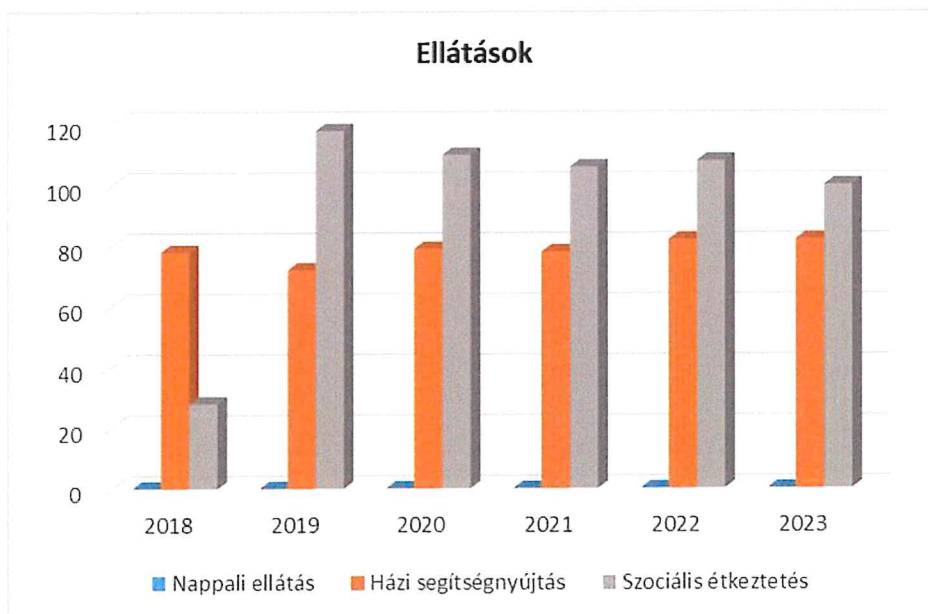
Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2018	130	0	78	28
2019	129	0	72	118
2020	135	0	79	110
2021	138	0	78	106
2022	136	0	82	108
2023	139	0	82	100

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

Az idősek kialakították a Kék Virág nyugdíjas klubot. Heti egy – egy alkalommal, beszélgetnek. Alkalmanként a közelebbi település nyugdíjasaival találkoznak, programokat szerveznek, anyagi lehetőséghez képest kirándulást is szerveznek.

A volt községi könyvtár már nem látogatható, de a Dél-Békési Kistérség Többcélú Társulás Által alapított Mozgókönyvtár a településen működik, így az olvasásra, könyvtári könyvek kölcsönözhetőek, informatikai igény kielégítésére ott lehetőség van mindenki számára, a fiattól az idős korosztály számára is, bárki igényt tarthat a szolgáltatásra.

c) idősek informatikai jártassága

Járatlanok az informatika területén, számítógéppel nem rendelkeznek. Főleg a fiatalok érdeklődését tölti ki.

d) a generációk közötti programok.

A családi nap és a falunap programjai között tudnak a generációk együtt eltölteni egy napot.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

A település idős lakosai nyugdíjas klubot alakítottak ki, heti rendszerességgel összegyűlnek. Más településen élő hasonló korú idősekkel tartják a kapcsolatot, közösen vesznek részt rendezvényeken.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

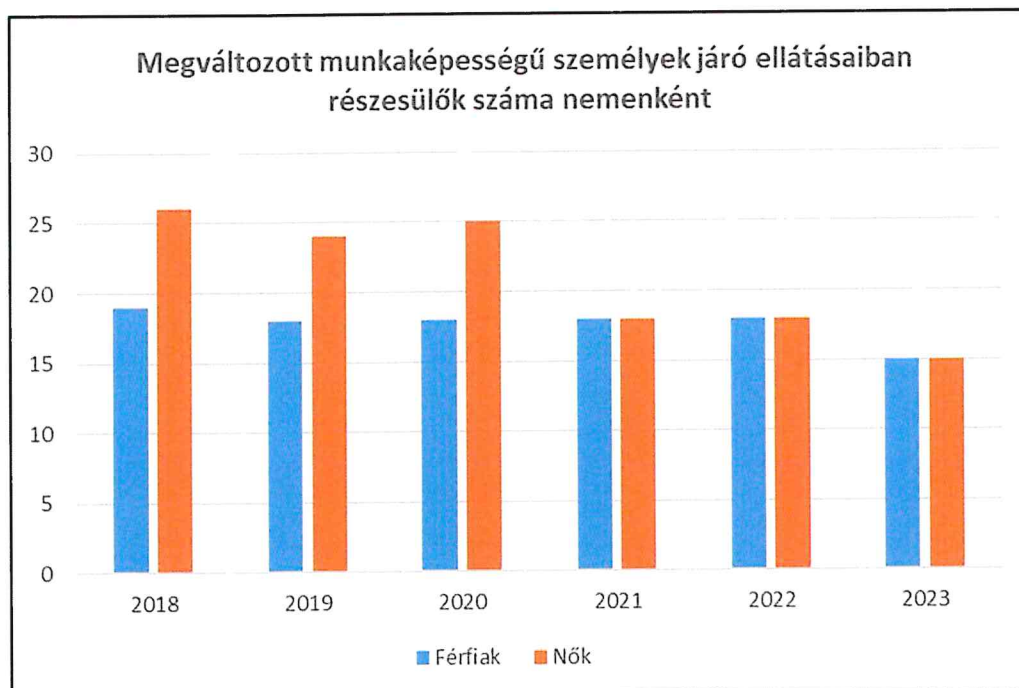
Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Sok az egyedül élő idős ember, nagy elmagányosodás az izoláció veszélye	Közösségi programok szervezése a célcsoport, személyes megkeresés, információnyújtás
Generációk közötti eltávolodás	Munkahelyteremtés annak érdekében, hogy a fiatalok helyben tudjanak maradni Önkéntesség, Idősek látogatása, közös programok szervezése, (családi nap)
Egészségi, fizikális, mentális állapot romlása, önálló képesség csökkenése	Szociális alapellátás bővítése egyéni szükségletekhez igazodva.

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként			
Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2018	19	26	45
2019	18	24	42
2020	18	25	43
2021	18	18	36
2022	18	18	36
2023	15	15	30

Forrás: TeIR, KSH Tstar

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma	
Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0
2022	0
2023	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók

- a) fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás;

Erre vonatkozóan adat nem áll rendelkezésünkre.

- b) munkavállalást segítő lehetőségek;

Munkahelyi lehetőség nincs a településen.

- c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Munkahelyi lehetőség nincs a településen.

- d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.

Ilyen szolgáltatással és programmal nem rendelkezünk.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

Rászorultság alapján a lakhatáshoz kapcsolódó támogatás, e mellett az ápolási díj, közgyógyellátási igazolvány biztosítását a járási hivatal hatáskörébe került. Krízis helyzet esetén az önkormányzat akár pénzbeli akár természetbeni juttatást is megállapít.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

- a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;

A településen rehabilitációs ellátás nincs. A legközelebbi szakrendelő Gyulán található.

- b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;

Az önkormányzati hivatal épületének akadálymentesítése és a háziorvosi rendelő megközelíthetősége biztosított. A kialakítását „A Dombiratosi Polgármesteri Hivatal Energetikai korszerűsítése” TOP 3.2.1., pályázattal valósult meg. A hivatal mellett a védőnői szolgálat és a háziorvosi szolgálat energetikai korszerűsítését is szolgálni fogja.

c) munkahelyek akadálymentesítettsége;

A településen levő egyéb munkahelyek akadálymentesítettsége nem mindenhol megoldott.

d) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;

Járdák nem mindenhol segítik a közlekedésüket, általában a közúton közlekednek.

e) fogyatékossgal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékossgal élő személyek nappali intézménye, stb.);

Részükre helyi fogyatékosok nappali intézménye, valamint Támogató Szolgálat nem működik a településen.

f) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).

Mindenki egyenlő bánásmódban részesül. Krízis helyzet esetén az önkormányzat kisbusza rendelkezésre áll a szolgáltatás eléréséhez.

7.4. Fogyatékossgal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

Fogyatékossgal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok nincsenek a településen.

7.5 A fogyatékossgal élők helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Az Önkormányzathoz ilyen jellegű jelzés nem érkezett.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékossgal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A célcsoport számára az akadálymentesség biztosítása	Megfelelő járda és feljáró kialakítása, intézmények akadálymentesítése
Támogató szolgálat hiánya	Támogató szolgálat megszervezése

Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások	
beazonosított problémák Járdák állapota nem megfelelő	fejlesztési lehetőségek Pályázat figyelése járdafelújítás, útfelújítás

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

- a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);

Vöröskereszt- véradás szervezése évente 2-3 alkalommal,

A nyugdíjasklub különféle programokon vesz részt, melyek főleg vidéki szórakozási programokat tartalmaz, az önkormányzat kisbusza ezek elérésében rendelkezésre áll. ,

Római Katolikus Egyház KARITÁSZ Szervezete, karácsonyra, húsvétra adományokat gyűjtenek, a falu lakosságát is bevonják a rendezvénybe.

- b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;

A településen nemzetiségi önkormányzat nem működik. A civil szervezetekkel nyugdíjas klubbal jó az együttműködés.

- c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;

Iskola: 2012. december 31.-ig Közoktatási Intézményfenntartó Társulás három település között, 2013. január 01.-től Klebersberg Iskola fenntartási Társulás keretében járnak a gyerekek iskolába Kunágotára. Óvoda a csökkenő gyermeklétszám miatt 2017 óta nem működik a településen. Jogszabály változás miatt 2012. december 31-ig működött körjegyzőség Kunágotá-Almáskamarás-Dombiratos települések vonatkozásában, 2013. január 01-től Dombiratos Nagykamarási Közös Önkormányzati Hivatal Dombiratos Kirendeltségeként működik tovább, tagjai vagyunk a Dél-Békési Kistérség Többcélú Társulásának 18 önkormányzattal együtt.

- d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Nem működik nemzetiségi önkormányzat a faluban.

- e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;

A községben működő civil szervezetek az érintett célcsoportokkal is az esélyegyenlőség elérésére törekszik. Támogatják lehetőségükhöz mérten a látóterükben élő rászoruló célcsoport tagjait.

- f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

A helyi vállalkozások különféle adományokkal, támogatásokkal segítik a célcsoportokat, a községben megrendezett programokat.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

- a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába; Dombiratos Község Önkormányzat Képviselő-testülete, Nagykamarási Közös Önkormányzati Hivatal Dombiratosi Kirendeltsége,
- b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.
A bevont szervezetek támogatták a Helyi Esélyegyenlőségi Programot.
- c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települései önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenteti.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	A tartós munkanélküliek száma magas. Jövedelemmel nem rendelkezők száma magas. Magas az általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők száma	Foglakoztatás biztosítása: értékteremtő munkahelyekkel, Életvezetési tanácsadás, Közösségi háló fejlesztése Közösség életébe bevonás
Gyermekek	Magas a gyermekvédelmi támogatásban részesülő halmozottan hátrányos és hátrányos helyzetű gyermekek száma, gyermekszegénység Szülői elhanyagolás	Munkahelyteremtés a szülők számára Különböző szakmák iránti érdeklődés feltárása, szakmák bemutatása Életvezetési tanácsadás, segítő beszélgetés közös programok szervezése
Idősek	Sok az egyedül élő idős ember, elmagányosodás (nagyraoszt özvegyek) Generációk közötti eltávolodás Egészségi, fizikális, mentális állapot romlása, önálló képesség csökkenése	Közösségi programok szervezése részükre, személyes megkeresés, információnyújtás Munkahelyteremtés annak érdekében, hogy a fiatalok helyben tudjanak maradni Önkéntesség, Idősek látogatása, közös programok szervezése, (családi nap) Szociális alapellátás bővítése egyéni szükségletekhez igazodva.
Nők	Hátrányos megkülönböztetés a nők munkavállalása terén, Munkaerő piaci megkülönböztetés szülés utáni diszkrimináció Gyermekek egyedül nevelő nők helyzete	Munkahelyteremtés, családbarát munkahelyek, átképzések Járulékkedvezmény a munkáltató részére Iskolai szünetek esetén gyermekfelügyelet biztosítása
Fogyatékkal élők	A célcsoport részére az akadálymentesség biztosítása Támogató szolgálat hiánya	A célcsoport részére megfelelő járda és feljáró kialakítása, közintézmények akadálymentesítése. Támogató szolgálat megszervezése
Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás	Járdák állapota nem megfelelő	Pályázat figyelése járdafelújítás, útfelújítás

Jövőképünk

Szeretnénk olyan településen élni, ahol a lakosság apraja, nagyja összefogásban, közös erővel dolgoznak azért, hogy a település élhetőbb legyen, hogy kiegyensúlyozott boldog emberek élhessenek egy közösségben. Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők részére a kiutat megtaláljuk, megélhetésük biztosított legyen, minél többen munkához jussanak.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek védelmét, támogatását, gondviselő családban való nevelkedést, alapjogokban való egyenlő részesülését.

Folyamatosan odafigyelünk az idősök helyzetére, fizikai, mentális gondozására, lehetőleg saját környezetben, társadalmi kapcsolatainak ápolására.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén közéletben való szereplést, egyenlő eséllyel induljanak az élet minden területén, hátrányos megkülönböztetés kiküszöbölését.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők biztonságos közlekedésének megteremtésére, minden segítséget megkapjanak ía teljes értékű élethez.

Az intézkedési területek részletes kifejtése (intézkedésenként, kitöltése javasolt, opcionális)

A	Intézkedés címe:	Célunk a fejlődés, megélhetés
B	Feltárt probléma megnevezése	A tartós munkanélküliek száma magas
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Foglalkoztatás növelése, munkahelyteremtés Rövid távon: Felmérés, információgyűjtés, helyzetelemzés Közép távon: Stratégia Kidolgozása, együttműködési megállapodás előkészítése Hosszú távú cél: A munkanélküliség csökkentése hosszú távon
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Gazdasági program, településfejlesztési koncepció
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia 2030
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Információgyűjtés – Foglalkoztatási Osztály, célcsoport, vállalkozók, munkáltatók Stratégia kidolgozása – lehetséges partnerek megkeresése Képzések, átképzések, Munkahelyteremtés
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2027.12.31
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Rövid távon: helyzetelemzés, Közép távon: megállapodások, közfoglalkoztatás, pályázat Hosszú távon: Munkanélküliség csökkenése
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Foglalkoztatási Osztály támogatása, egyéb pályázati források, humán erőforrások
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	A munkáltató támogatása, kedvezményben részesítése
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns.

Az intézkedési területek részletes kifejtése (intézkedésenként, kitöltése javasolt, opcionális)

A	Intézkedés címe:	Tanulás, boldogulás
B	Feltárt probléma megnevezése	Az aluliskolázottság is jelen van a településen. A településen az általános iskolai végzettséggel rendelkezők száma magas.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Az érintett korosztályt érdekeltté tenni abban, hogy a magasabb iskolai végzettség megszerzése esetén nagyobb eséllyel tudnak munkahelyet keresni. Rövid távú cél: Érintett réteg megkeresése, tájékoztatása, helyzetelemzés Középtávú cél: Képzési lehetőségek keresése a munkaerő-piaci igények figyelembevételével, lehetőség szerint képzések helyben történő megszervezése Hosszú távú cél: Szakképzettség megszerzése.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Gazdasági program
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia 2030
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Információnyújtás: 1 év Lehetőségek feltérképezése, kapcsolatfelvétel: 1,5 év Elért eredmény felmérése: 3 év
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2027.12.31
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Rövid távon: helyzetelemzés elkészítése, Fenntarthatósága: a piaci igényekre reagálva, átképzés Középtávon: képzést lebonyolító szervekkel szerződéskötés Hosszútávon: a szakképzettség megszerzéséről szóló dokumentum
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Pályázatok figyelése, forrás teremtés, forrás elkülönítés
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	A piac igényeihez igazodva. Átképzés.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns.

Az intézkedési területek részletes kifejtése (intézkedésenként, kitöltése javasolt, opcionális)

A	Intézkedés címe:	Hátrányok leküzdése, haladás
B	Feltárt probléma megnevezése	Magas a gyermekvédelmi támogatásban részesülő halmozottan hátrányos és hátrányos helyzetű gyermekek száma, gyermekszegénység.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Általános cél: gyermekvédelmi kedvezményben részesülők számának csökkentése, valamint hátrányos helyzetű gyermeklétszám csökkentése. Rövid távon: felmérés, helyzetelemzés, lehetőségek felkutatása Közép távon: érintettek bekapcsolása a programokba, tájékoztatásuk Hosszú távon: Szülők számára rendszeres jövedelem biztosítása, jobb életszínvonal elérése a családok számára
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Gazdasági program
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia 2030
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	munkahelyteremtés, jövedelemnövelés, kiegészítő tevékenység felkutatása, háztáji gazdaságok létrejöttének támogatása, önfoglalkoztatási formák terjesztése,
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2027.12.31
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Gyermekvédelmi támogatásban részesülők, hátrányos helyzetű gyermekek számának csökkenése- önkormányzati adatokból Rövidtávon : Helyzetelemzés Középtávon: Stratégia, pályázatok Hosszútávon: RGYVT-ban részesülők, valamint a hátrányos helyzetű gyermekek száma csökkenjen
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	támogatások nyújtása, helyi iparúzési adókedvezmény
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Munkahelyek további motivációja, a piaci viszonyokra reagálva átképzés
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés	Nem releváns.

	esetében az együttműködés bemutatása	
--	--------------------------------------	--

Az intézkedési területek részletes kifejtése (intézkedésenként, kitöltése javasolt, opcionális)

A	Intézkedés címe:	Család, biztonság
B	Feltárt probléma megnevezése	Szülői elhanyagolás főleg emocionális téren. A védelembe vett, veszélyeztetett gyermekek esetében a családok helytelen életvezetése, nem megfelelő viselkedése, a munkanélküliségre, iskolázatlanságra és kilátástalan helyzetre vezethető vissza. A szülők csak külső segítség igénybevételével tudnak gyermekükről gondoskodni, önállóan erre nem képesek.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Szülői elhanyagolás csökkentése. Szülő és gyermeke közötti harmonikus kapcsolat megteremtése. Rövid távú cél: Személyes kapcsolatfelvétel a szülőkkel Középtávú cél: Segítő beszélgetés tanácsadás, esetlegesen szakember bevonása. Közös programok szervezése. Hosszú távú cél: Megfelelő családi légkör kialakítása a gyermekek számára. A gyermekek egészséges testi, szellemi és mentális fejlődésének biztosítása
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Csökken a Család-és gyermekjóléti szolgálatnál a veszélyeztetett gyermekek, a Gyermekjóléti központoknál a védelembe vett gyermekek száma. A szülők tartják a kapcsolatot a gondozóval, és mernek segítséget kérni. Rövid: Kapcsolatfelvételtől, interjúról dokumentum Közép: pályázat, tanácsadástól jelenléti ív, programokról meghívó, fotók Hosszú: statisztikai adatok csökkenés a kiinduló adathoz képest. Fenntarthatóság: a későbbiekben saját szakemberrel a tanácsadás folyamatos biztosítása.
E	A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia 2030
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Kapcsolatfelvétel Segítségnyújtás megfelelő módszerrel, közös programok szervezése. Harmonikus családi légkör megteremtése
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2027.12.31
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Közös szülő-gyermek program.

J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Forrásteremtés: civil szervezetek bevonása, pályázatok figyelése, forrás elkülönítése
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Fenntarthatóság: a későbbiekben saját szakemberrel a tanácsadás folyamatos biztosítása.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns.

Az intézkedési területek részletes kifejtése (intézkedésenként, kitöltése javasolt, opcionális)

A	Intézkedés címe:	Értük, nem helyettük
B	Feltárt probléma megnevezése	Generációk eltávolodása egymástól. A fiatalok más településre költöznek, az idősebb korosztály magára marad, egyre ritkábban találkoznak. A nyugdíjasok száma igen magas, a nők aránya magasabb, mint a férfiaké. A település előregedőben van. A lakosság száma alacsony, a születések száma csökken.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Generációk közötti kapcsolat erősítése, fiatal önkéntesek bevonása a cél érdekében, csökkenteni a magányos idősök számát. Rövid távú cél: Kapcsolatfelvétel az érintett korosztállyal, igényfelmérés kérdőívekkel Középtávú cél: Közös programok, összejövetelek szervezése, civil szervezetekkel kapcsolatfelvétel, fiatal önkéntesek bevonása Hosszú távú cél: Programok kivitelezése együttműködve a civil szervezetekkel, rendszeres kapcsolattartás fenntartása
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Gazdasági program
E	A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia 2030
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Igényfelmérés Kapcsolatfelvétel és együttműködés civil szervezetekkel, programszervezés, programok kivitelezése, rendszeresség biztosítása
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester

H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2027.12.31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Izoláció elkerülése Mentális és fizikális betegségek megelőzése A megrendezett programokon a résztvevők számának növekedése Rendezvények látogatottságának növelése, rendezvények, közös programokról készült fotók. Rövid: kérdőív, intézkedési terv Közép: pályázat, programokról fotók Hosszú: a generációk közötti programok fenntartása pályázatok benyújtásával, évente 3-4 program szervezése.5 év Fenntarthatóság: Programok rendszeresítése, önkéntesek bevonása A rendezvények lebonyolításába bevonni az érintett korosztályt, nem érzik úgy, hogy ki vannak rekesztve, tartalmas időtöltésük is biztosítva van.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Forrásteremtés, civil szervezetek, alapítványok, helyi vállalkozók segítségével.
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Programok rendszeresítése, önkéntesek bevonása
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns.

Az intézkedési területek részletes kifejtése (intézkedésenként, kitöltése javasolt, opcionális)

A	Intézkedés címe:	Támasz, biztonság
B	Feltárt probléma megnevezése	Egészségi, fizikális, mentális állapot romlása, önellátó képesség csökkenése
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Az idős emberek izolációjából eredő negatív következmények csökkentése Rövid távú cél: Az érintett célcsoport felkeresése, Információnyújtás, Helyzetelemzés Középtávú cél: Stratégia elkészítése (lehetőségek, motivációk, szociális alapellátás, közösségi programok stb). Személyközpontú ellátás. Pályázati lehetőségek kihasználása mind a programok mind a szolgáltatás lehetőségei tekintetében. Civil szervezetekkel együttműködés. Hosszú távú cél: Az idős emberek izolációjának csökkentése, személyközpontú, szükségletekhez igazodó szociális ellátás.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Gazdasági program
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia 2030
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Kapcsolatfelvétel, információnyújtás, helyzetelemzés Stratégia, pályázat, együttműködés Elért eredmények értékelése, kérdőívek segítségével
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2027.12.31
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Személyközpontú ellátás. Pályázati lehetőségek kihasználása mind a programok mind a szolgáltatás lehetőségei tekintetében. Civil szervezetekkel együttműködés Hosszú távú cél: Az idős emberek izolációjának csökkentése, személyközpontú szükségletekhez igazodó szociális ellátás.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Humán erőforrás, adományok, forrás elkülönítés, önkéntes munka a program szervezéshez, lebonyolításhoz, pályázatok
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	A programok biztosítása önkéntesek bevonásával, a szolgáltatás propagálása
L	Önkormányzatok közötti	Nem releváns.

	együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	
--	--	--

Az intézkedési területek részletes kifejtése *(intézkedésenként, kitöltése javasolt, opcionális)*

A	Intézkedés címe:	Felügyelet, segítő kezek
B	Feltárt probléma megnevezése	A gyermekét egyedül nevelő nők számára segítségnyújtás hiánya, főként az iskolai szünetekben gyermekfelügyelet hiánya.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Iskolai szünetekben a gyermekfelügyelet biztosítása az önkormányzat szervezésében, ezáltal is biztosítani a nők munkaerőpiacon történő elhelyezkedését, fenntartását. Önkéntesek bevonása.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Gazdasági program
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia 2030
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Információgyűjtés, igényfelmérés, helyszín meghatározás. Költségek tervezése, dolgozók száma, szakképzettség meghatározása Külsős munkaerő, önkéntesek bevonása (szakképzett) a szolgáltatás biztosítása érdekében
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2027.12.31
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	A gyermekfelügyelet az iskolai szünetekben biztosítottá válik Rövid távon: nyári szünet 50 %-ban biztosított Közép távon: összes szünet 50%-ban biztosított Hosszú távon: összes szünetben 100 %-ban megoldott
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	intézményi épület biztosítása, humánerőforrás, költségvetési forrás
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	A gyermekfelügyelet az iskolai szünetekben biztosítottá válik. Megfelelő tárgyi és személyi feltételek biztosítása.

L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns.
---	---	---------------

Az intézkedési területek részletes kifejtése (intézkedésenként, kitöltése javasolt, opcionális)

A	Intézkedés címe:	Céltudatos nők
B	Feltárt probléma megnevezése	A nők munkaerő piaci negatív megkülönböztetése. Erre konkrét adat nem áll rendelkezésre, de a nők a munkaerőpiacon negatív megkülönböztetésben részesülnek a férfakkal szemben, ami főleg a gyermekvállalással van összefüggésben
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A nők a munkaerőpiacon azonos eséllyel indulhassanak. Rövid távú cél: Az érintett célcsoport felkeresése, Információnyújtás Középtávú cél: Jogszabályi háttér módosítása, munkaadók motiválása, a nők foglalkoztatására, járulékkedvezmény biztosításával Hosszú távú cél: A foglalkoztatott nők számának növekedése
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Gazdasági program
E	A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia 2030
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Kapcsolatfelvétel, információnyújtás Jogszabály módosítás, munkaadók motiválása Elért eredmények értékelése, foglalkoztatási adatokból
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2027.12.31
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	A gyermeket nevelő anyák nem szenvednek hátrányt a foglalkoztatásban Rövid távon: Középtávon: A munkaadók érdeklődése nő a járulékkedvezmény miatt Hosszú távon: A foglalkoztatott nők arányának növekedése
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Forrás elkülönítés központilag járulékkedvezményre
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Kedvezmények, támogatások biztosítása munkáltatók számára.

L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns.
---	---	---------------

Az intézkedési területek részletes kifejtése (intézkedésenként, kitöltése javasolt, opcionális)

A	Intézkedés címe:	Biztonságos környezet
B	Feltárt probléma megnevezése	Közterületek, járdák, kereskedelmi egységek akadálymentesítése. A közösségi közlekedés a járdák, parkok, közintézmények akadálymentesítése nem biztosított. Leggyakrabban a fogyatékos személynek a legnagyobb problémát az jelenti, hogy nem tud az otthonából eljutni a közintézménybe, illetve kereskedelmi egységbe. Sokan a kézi vagy az elektromos kerekesszéssel a járda szegélyek miatt nem tudnak közlekedni.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Közterületek, közintézmények akadálymentesítése, a szolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáférés feltételeinek kialakítása. Rövid távú cél: Helyzetfelmérés helyi szinten, pályázatfigyelés a kivitelezésre Közép távú cél: Pályázatírás, helyi vállalkozások, civil szervezetek megkeresése Hosszú távú cél: Kivitelezés, eredményesség felmérés az érintettek körében
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Gazdasági program
E	A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia 2030
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Helyzetfelmérés, pályázatfigyelés Pályázatírás, kapcsolatfelvétel a forrásteremtéshez Kivitelezés, felmérés
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028.12.31
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Akadálymentesítési terv elkészítése, akadálymentesített közterületek száma nő. Nő a fogyatékkal élő emberek elégedettsége-kérdőíves felmérés A fogyatékkal élők számára megfelelő feltételek biztosítása a közlekedésben

		A közintézmények fizikai akadálymentesítése teljes körűen megtörténik. A járdák és buszmegállók akadálymentesítése megvalósul. A rossz állapotban lévő burkolt utak felújítása megtörténik.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Pályázati források, támogatások, szakemberek, humán erőforrás
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Folyamatos karbantartás.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns.

2. Összegező táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége												
1	Tanulás, boldogulás	A településen az általános iskolai végzettséggel rendelkezők száma magas	Az érintett korosztály érdekeltségében, hogy a magasabb iskolai végzettség megszerzése esetén nagyobb eséllyel tudnak munkahelyet keresni. Rövid távon: Érintettek megkeresése, tájékoztatása. Közép távon: A cél elérése érdekében lehetőségeket keresni, kapcsolat kialakítás (felnothtkepző központok, munkautyi központok) Hosszú távon: A szükséges szakképesítés	Gazdasági program	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia 2030	Megállapodás a munkaügyi központtal, igényfelmérés az érintett célcsoporttal.	polgármester	2027.12.31.	a szakképzettség megszerzéséről szóló dokumentum	pályázatok figyelése, forrás teremtés, forrás elkülönítés	A piaci igényekre reagálva atképzés	Nem releváns

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

			szervezésében, ezáltal is biztosítani a munkaeurópiacra történő elhelyezkedését, fenntartását. Önkéntesek bevonása.			Költségek tervezése, dolgozók száma, szakképzettség meghatározása Külsős munkaerő, önkéntesek bevonása (szakképzett) a szolgáltatás biztosítása érdekében			biztosított távon: Közép összes 50%-ban biztosított Hosszú távon: Hosszú összes 100 %-ban megoldott	biztosítottá válik a megfelelő tárgyi, személyi feltételek biztosítása.		
IV. Az idősek esélyegyenlősége												
1	Érték, nem helyettük	Generációk eltávolodása egymástól. A fiatalok más településre költöznek, az idősebb korosztály magára marad, egyre ritkábban találkoznak. A nyugdíjasok száma igen magas, a nők aránya magasabb, mint a férfiaké. A település előregedőben van. A lakosság száma alacsony, a születések száma csökken.	Generációk közötti kapcsolat erősítése, a magányos idősök számát. Rövid távú cél: Kapcsolatfelvétel az érintett korosztályal, igényfelmérés kérdőívvel. Közep távú cél: Közös programok, összejövetelek szervezése, civil szervezetekkel kapcsolatfelvétel. Hosszú távú cél: Programok kivitelezése együttműködve a civil szervezetekkel, rendszeres kapcsolattartás fenntartása	Gazdasági program	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia 2030	Igenyfelmérés Kapcsolatfelvétel és együttműködés civil szervezetekkel, programok kivitelezése, rendszeresség biztosítása	polgármester	2027.12.31.	Izoláció elkerülése Mentális és fizikális betegségek megelőzése megrendezett programokon a résztvevők számának növekedése Rendezvények látogatottsága A rendezvények lebonyolításába bevonni az érintett korosztályt, nem érzik úgy, hogy ki vannak rekesztve, tartalmas időtöltésük is biztosítva van.	Forrásteremtés civil szervezetek, alapítványok, vállalkozók segítségével.	Programok rendszeresítése, önkéntesek bevonása	Nem releváns
2	Támasz, biztonság	Egészségi, fizikális, mentális állapot romlása, önellátó képesség csökkenése	Az idős emberek izolációjából eredő negatív következmények csökkentése Rövid távú cél: Az érintett célcsoport felkeresése, Információnyújtás, Helyzetelemzés	Gazdasági program	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia 2030	Kapcsolatfelvétel, információnyújtás, helyzetelemzés Stratégia, pályázat, együttműködés. Elért eredmények értékelése, kérdőívek segítségével	polgármester	2027.12.31.	Személyközpontú ellátás. Pályázati lehetőségek kihasználása mind a programok mind a szolgáltatás lehetőségei tekintetében. Civil szervezetekkel együttműködés.	Humán erőforrás, adományok, forrás elkülönítés, önkéntes munka a program szervezéséhez, lebonyolításhoz, pályázatok	Programok fenntartása önkéntesek bevonásával, a szolgáltatások propagálása	Nem releváns

2	Támogatással boldogulunk	kerekesszékekkel a járda szegélyek miatt nem tudnak közlekedni.	felmérés az érintettek körében	Gazdasági program	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia 2030	Kapcsolatfelvétel Pályázatfigyelés, pályázati Személyi szállítás megoldása	polgármester	2027.12.31.	Rövidtávon: Sikertől felvenni a kapcsolatot más támogató szolgálattal Középtávon: Pályázat megnyerése, támogató szolgálat létrehozása Hosszú távon: Személyi szállítás biztosítása	Pályázat, forrásteremtés	A piac igényeihez igazodva. Átképzés	Nem releváns
---	--------------------------	---	--------------------------------	-------------------	--	--	--------------	-------------	--	--------------------------	--------------------------------------	--------------

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akciótterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

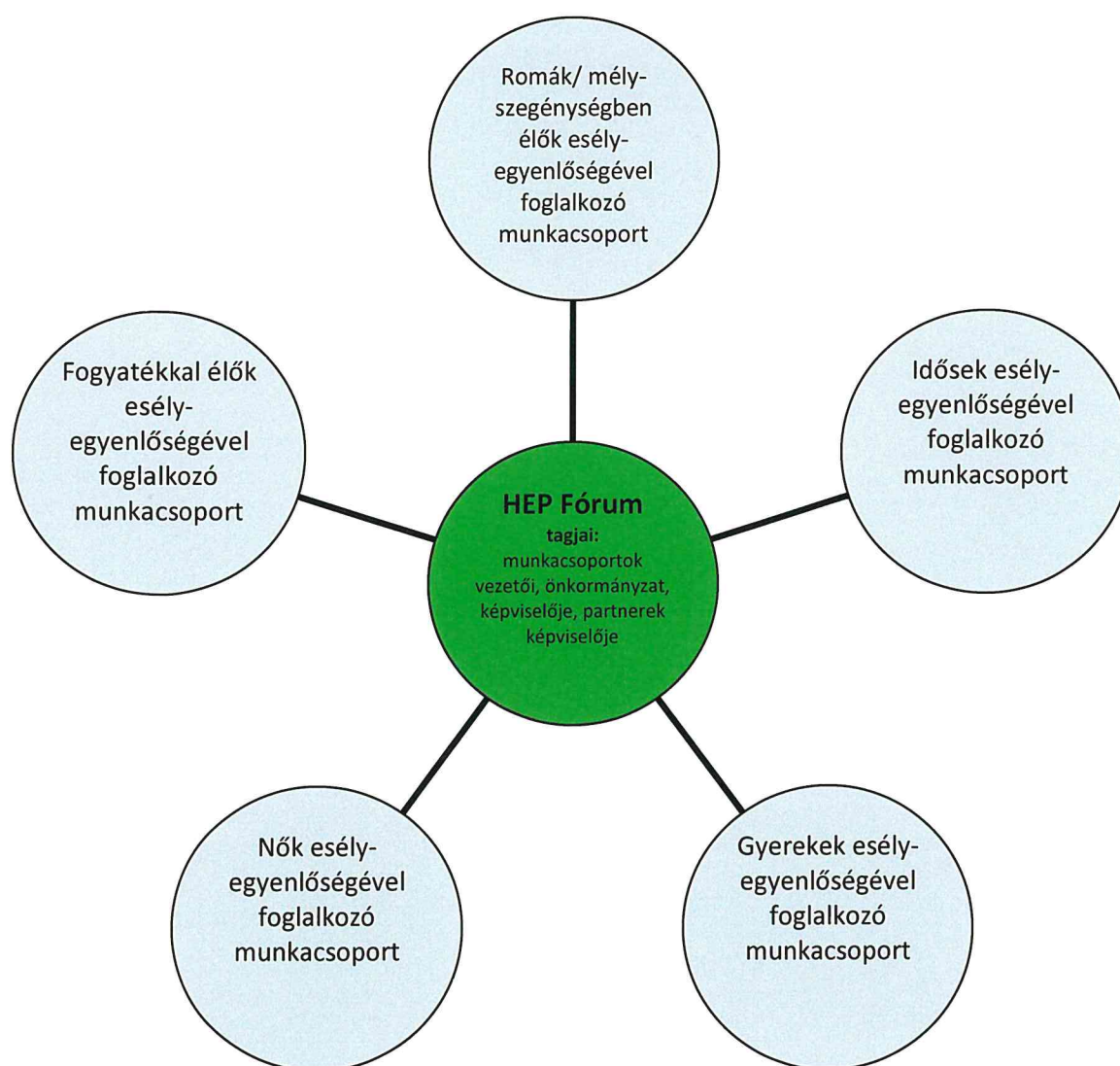
A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,

- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább kétfévente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
 - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, **a HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Dombiratos község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Dombiratos község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és a 68/2024 (XI.26.) számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

Dombiratos, 2024. november 26

Fehérné Andorka Ildikó
polgármester